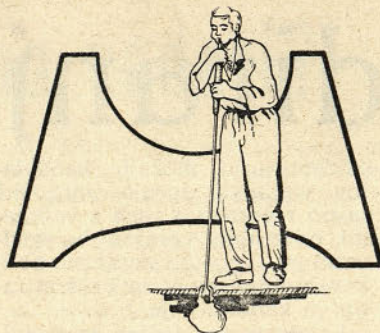
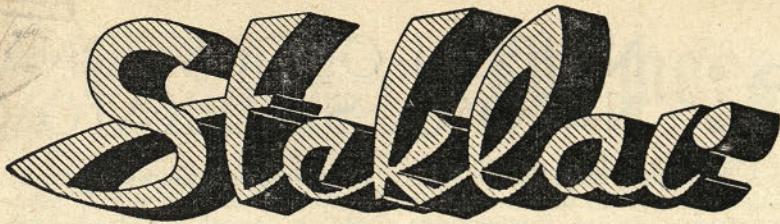

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto V.

HRASTNIK, 10. 2. 1969

ŠT. 1

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Vračun Viljem, Racki Viktor, ing. Tramte Franc, Strgaršek Janko, Janežič Alojz, Gerhard Jože. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. - Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. - Naslov: »Steklar« glasiló kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. Tisk in klišaji GP »Celjski tisk« Celje

X. ZASEDANJE CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA

Glavna obravnava X. rednega zasedanja CDS je bila obravnava inventure za leto 1968. Precej časa pa se je posvetilo tudi poročilu UO in sklepov CDS z zadnjega zasedanja. CDS je določil tudi vrednost točke za mesec januar 1969.

Pri obravnavi sklepov se je podaljšal rok za izdelavo natančnega programa zaposlenih oseb po oddelkih od 2 na 3 mesece — ugotoviti je treba število oseb na posameznih delovnih mestih z določenimi kvalifikacijami. Kadrovska pravna služba bo na podlagi tega potem lažje izvršila perspektivni program osebja po strokovnosti.

V ospredju je bilo vprašanje izrednega loma. Potrebno je določiti, kakšen odstotek naj bi se registriral. Več pazljivosti je treba pri nakladanju in prekladanju izdelkov, da se lom zmanjša na minimum.

CDS je dal razrešnico razširjeni komisiji za analitsko oceno delovnih mest. Svojo funkcijo v zvezi z oceno novih delovnih mest in predvidenih sprememb obravnava komisija, ki je bila imenovana po pooblastilu CDS na seji UO dne 31. 7. 1967, in sicer: Kralj Boris, Rancinger Ludvik, ing. Maks Mrčina, Žagar Anton, ing. Kavšek

Niko, ing. Tušar Jože in Mlinar Martin.

UO se strinja ter pooblašča direktorja, da se razgovarja z izvoznikom Kemija impex Ljubljana v zvezi z najetjem kredita v višini ca. 2.000.000 N-din za gradnjo skladišča gotovih izdelkov do četrte etaže. Ugotovilo se je, da je potrebnih 2.060.000 N-din do 8. nadstropja, to je do IV. faze. Dosedaj je obljubljen posojilo od Tehnoimpexa 600.000 N-din. Ostalo vsoto bo treba še dobiti.

UO je bil seznanjen z novo ceno sode, katero dobavljamo iz Fabrike sode Lukavac. Nova cena je sedaj 56 S-din; če računamo prevoz franko Hrastnik, znaša cena 63 S-din.

VREDNOST TOČKE ZA MESECE JANUAR

CDS je potrdil predlog UO, da se določi za mesec januar vrednost točke 1,35 din. Po predvidenem planu realizacija ne bo dosežena, stroški se predvidevajo okrog 57 %. Izračun rezultatov se bo dobil šele v mesecu aprilu, ker se dela za prve tri mesece skupaj obračun. Problem je tudi v tem, ker je odstopanje realizacije pri avtomatski proizvodnji, ker dela-

mo gotove izdelke na zalogo za čas remonta. Komercialni posli so vedno v začetku leta slabši. Predvideva se realizacija okrog 690 milijonov S-din od planiranih 704 milijonov S-din.

INVENTURA

UO je posvetil analizi izvršene inventure skoraj dvodnevno razpravo. CDS je v štirih urah pregledal stanje izvršene inventure. Ocena CDS je bila, da so komisije svoje delo dokaj vestno izvršile. Stanje pa je bolj kritično kot ne. Pri določenih službah se je opazilo, da so nastale pri nekaterih izdelkih ali materialih dokaj velike razlike. V nekaterih primerih so nastali manki, v drugem viški. Ne eno ne drugo ni v redu. Kljub temu pa ni občutne razlike v finančni vrednosti. Posamezne ocene so sledeče:

Komisija za surovine in pomožni material je ugotovila več razlik viška in manka. Uvesti se mora večji skladiščni red pri izdajanju materiala. Ločeno naj se sprejema in izdaja material.

Stanje inventure gotovih izdelkov pokaže tudi znatne razlike, katere bo potrebno še analizirati. Ugotovilo se je, da je skupno z

manki 0,83 % skladiščnega loma. To predstavlja še vedno manj od planiranega loma (planirani lom 0,85 %). Ugotovi se tudi, da lahko pride do razlik v težinah (CDS sprejme predlog UO, da vnaprej določa težino izdelkov priprava proizvodnje). Potrebno bo uvesti več reda pri odnašanju izdelkov, predvsem pa pri manipulaciji s tekočimi listi. Predlog da se uvede stalna komisija za inventariziranje, CDS ni potrdil. Smatral je, da se mora najprej urediti skladišče.

Isto stanje je tudi pri nedovršeni proizvodnji. Najbolj kritičen oddelek je slikarnica, kjer se pokažejo največji manki izdelkov. Krivda leži predvsem v neurejenosti slikarnice.

Predlog, da se uvede polletna inventura nedovršene proizvodnje, je bil potrjen.

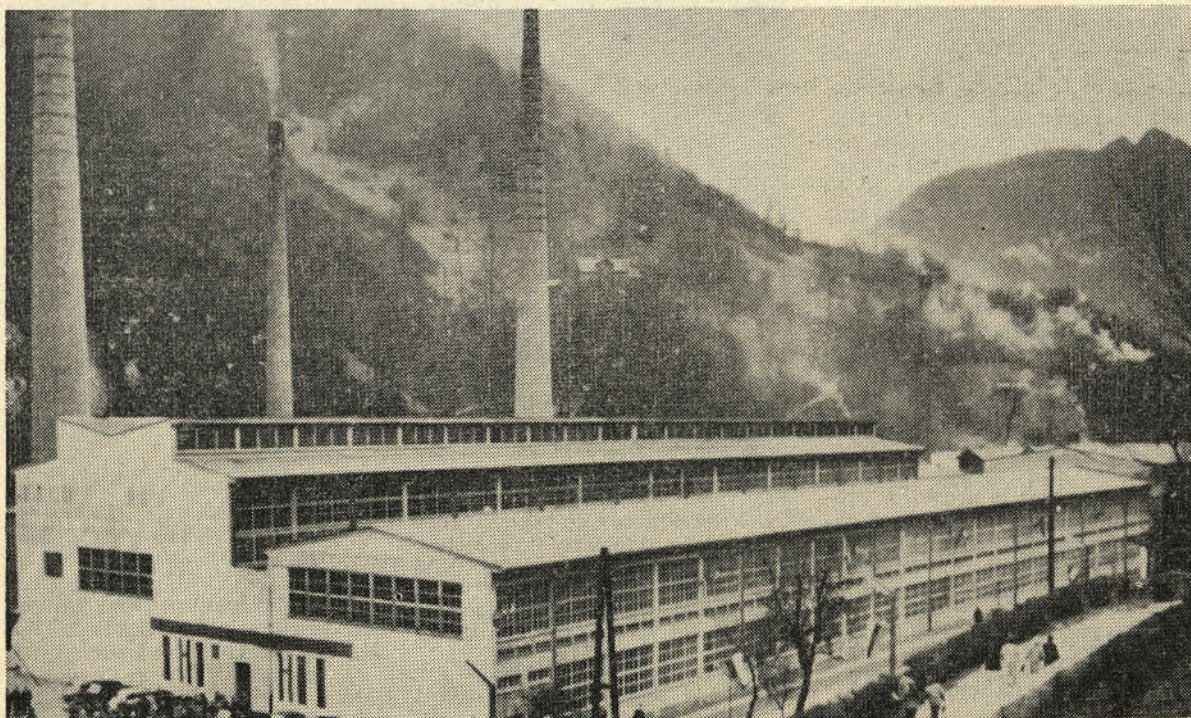
Komisija za inventariziranje osnovnih sredstev ni imela večjih problemov. Predlagala je, da se naj osnovna sredstva, ki so neuporabna, odstranijo iz oddelkov. Določi se naj mesto, kam se ta sredstva vskladišajo. Komisija je dala predlog za odpis večjega števila že amortiziranih osnovnih sredstev. Tudi komisija za nedovršene investicije, ki predstavlja jo le nekaj še neaktiviranih objektov, ni imela posebnih problemov. Komisija za drobni inventar je v redu izvršila svoje delo.

Komisija za drobni material in orodje je imela znatno lažje delo kot v preteklem obdobju. Ustvarila se je boljše evidenca popisne knjige. Predlaga pa, da se orodje, ki je že več let v uporabi, zamenja. Nabavilo naj bi se nekaj primernih omar za orodjarno. Prostor za orodjarno je premajhen. Potrebno bi bilo ločiti izdajo orodja in prevzem orodja.

V brusilnici je bil popis v redu izvršen, prav tako popis steklarskih pip in orodja. Ugotovljene so le manjše razlike.

CDS smatra da se manko orodja plača. Ugotovljeno je bilo, da je pa manka mnogo manj kot v prejšnjih letih. Manko skupinskega orodja plača cela skupina. Predlog je bil sprejet, da se odpiše 25 % vrednosti orodja. Plača se: orodje, ki je v delu do 1 leta, 100 %, do 2 let 75 %, za ostalo pa 50 % od nabavne vrednosti. Po temeljiti razpravi še ostalih komisij je CDS potrdil sklepe UO, in sicer:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kandidiranje: NAJBOLJ ODGOVORNA NALOGA SINDIKATOV

Samo še dobra dva meseca je do volitev vseh poslancev vseh zborov zvezne in republiške skupščine in odborov občinskih skupščin. V tem kratkem roku moramo v sindikatih opraviti še veliko dela. Organizatorja volilnih priprav sta namreč SZDL in Zveza sindikatov (za volitve v zbor delovnih ljudi). Sindikati so zato kot organizacija prvenstveno dolžni svojim članom zagotoviti, da bodo v skupščino in njihove organe izvoljeni zares sposobni ljudje, preizkušeni v naši samoupravni praksi, ki se v svoji sredi — v delovnih organizacijah, kjer delajo in v družbeno političnih skupnostih, kjer živijo — odlikujejo s svojimi naprednimi stališči, ki jih odlikujejo njihova delovna sposobnost in delovni rezultati, ki jih odlikuje ugled in zaupanje pri delovnih ljudeh in ki so osebno pripravljeni vključiti se v skupščinsko delo in s svojim vplivom in ustvarjalnostjo prispevati k še bolj pospešeni razvoju naše družbe.

Volilne priprave so lahko uspešne samo ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij, ki edine lahko zagotovijo izvajanje sprejetih načel demokratičnega postopka za izvolitev ter polno uveljavljanje in spoštovanje postavljenih kriterijev, in ki tudi edine lahko onemogočajo morebitne pojave nesocialističnih teženj. Zato je druga prioriteta naloga sindikatov, prizadevati si za kar najboljše kadrovske strukture skupščin od občinskih do zvezne. Toda glede na dejstva, da se je pri dosedanjih volitvah v strukturi venomer zmanjševala udeležba neposrednih proizvajalcev, žena in mladine ter je prevladovala struktura vodilnih delavcev, je pred sindikati — kot tudi pred drugimi naprednimi socialističnimi silami — izredno odgovorna naloga, in ta je: pravičen pristop že k predhodnemu

evidentiranju možnih kandidatov. Sindikati morajo omogočiti javno razpravo o vseh z volitvami povezanih vprašanjih, predvsem pa uveljaviti natančno oblikovanje kriterijev za evidentiranje in kandidiranje.

Se zlasti pomemben je kandidacijski postopek in v okviru tega v sindikalnih organizacijah in krajevnih organizacijah SZDL predhodno evidentiranje kandidatov za odbornike in poslance. Med 1. in 11. februarjem bodo seje kandidacijskih konferenc. Na njih bodo predlagali in spre-

jeli kandidate za odbornike občinskih skupščin, obravnavani in predlagani možni kandidati za poslance in izvoljeni delegati za občinske kandidacijske konference. Izvršni odbori sindikalnih organizacij naj pri tem v polni meri sodelujejo.

Ves sedanjí kandidacijski postopek teži za tem, da onemogoči star način kandidiranja, ko so o kandidatih za odbornike in poslance odločali v ozkem krogu. Po novem bodo zato morale občinske kandidacijske konference SZDL skrbno preučiti predloge

kandidatov in sindikati morajo posvetiti tem sejam vso pozornost in storiti vse, da bodo za kandidate zbrani zares najboljši.

V novih skupščinah bodo morali biti ustrezno zastopani neposredni proizvajalci, delavci in delavke, toda nujno je tudi, da bolj smelo vključujemo v predstavniške organe mlajše ljudi, ki so se s svojim elanom in sposobnostjo družbenopolitično že uveljavili.

(Po internih informacijah republiškega sveta sindikatov Slovenije)

PLENUM ČLANOV ZVEZE BORCEV SPODNJEGA HRASTNIKA

Pred dnevi so se zbrali na letni konferenci člani Zveze borcev spodnjega Hrastnika. Poročila, katera je podal tajnik organizacije, so bila jasen odraz aktivnosti

Poročilo tajnika

organizacije. Preteklo leto beležijo borci NOV zelo pestro dejavnost. Odbor zveze borcev je posvetil največ svojega dela ureditvi problemov nezaposlenih borcev kakor tudi socialno ogroženim članom Zveze borcev. S posredo-

vanjem organizacije Zveze borcev se je zaposlilo 7 članov. V okviru občinskega združenja ZB NOV Hrastnik je bilo za socialno ogrožene ali druge izplačanih 1.080.000 S-din priznavalnin. Enkratne denarne podpore za novo leto pa v znesku 260.000 S-din. Predvsem je razveseljivo, da so sindikalne podružnice Kemične in Steklarne omogočile, da je šlo iz Steklarne 16, iz Kemične pa 5 članov ZB na preventivno zdravljenje. Največja akcija je bila izvedena poleti s šolsko mladino. Na pohodu, katerega je organizirala mladina in organizacija ZB, je bilo udeleženi 600 ali pa še več mladincev. Pohod je imel cilj, seznaniti mladino z zgodovino NOB iz domačega kraja. Pot je tekla iz Kala do Rečice. Pri vsakem partizanskem obeležju (spomeniku, hiši) so spregovorili starejši partizani, pripovedovali o dogodkih med NOB. Vse skupaj

Izrečena je bila pohvala organom upravljanja, kolektivom in sindikalni organizaciji Steklarne in Kemične tovarne za vso pomoč, katero je sprejela organizacija Zveze borcev v preteklem letu.

Pred dnevi je odbor ZB postavil komisijo, katera je imela nalogo izbrati najbolj zaslužnega člana ZB, ki obhaja kakšno obletnico iz NOB, da se mu na konferenci dá spominsko darilo. V imenu komisije je tovariš Jerič Jožetu izročil darilo tovariš Klanšek Jože, direktor Steklarne, in to lično »Mauzer puško«. To darilo mu je kupila organizacija ZB terena II. za njegovo dosedanje vztrajno in požrtvovalno delo.

Konferenca se je odločila, da tudi v prihodnje vsako leto na obnem zboru nagradi enega ali več članov borcev za izredno prizadevnost ali ob pomembni obletnici iz življenja med NOB.

Delovno predsedstvo na plenumu ZB

X. zasedanje centralnega delavskega sveta

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Zaradi problematičnosti knjiženja avtomatske proizvodnje se proizvodi grupe IS strojev vodijo pod eno grupo. Ločeno se vodi proizvodnja H 28, U-8 in KS 6.

— Organizira naj se seminar za vse tiste, ki imajo opravka s tekočimi listi. Obvezno se mora uvesti enotna evidenca proizvodnje, predvsem je treba zaostri vprašanje primopredaje izdelkov iz oddelka v oddelku.

— Teže se določijo v oddelku priprave proizvodnje skupno s kontrolo podjetja (predvsem za izdelke grupe RDBO).

CDS je obravnaval vlogo štipendista na kemijski fakulteti v Ljubljani tov. Sovič Jožeta in jo ugodno rešil. Poviša se mu štipendija od dosedanjih 350 din na 500 din. CDS smatra, da je to edinstven primer, ker je tov. Sovič izredno marljiv študent; sklep velja od 1. 1. 1969.

Pomoč Črni gori: Na podlagi pisma Centralnega odbora Sindikata Jugoslavije, da se nudi pomoč od potresa ogroženim prebivalcem Črne gore, je CDS sprejel sklep, da nudi pomoč v vred-

nosti 5000 din v obliki naših izdelkov.

Rokometnemu klubu »Steklar« se poravnal neporavnani račun za opremo v znesku 247.840 S-din s pripombo, da vnaprej ne gre nabavljati opreme, če nima kritja. Račun se poravnal zaradi tega, ker rokometni klub v letu 1968 ni prejel dovolj finančne pomoči, da bi lahko kril vse izdatke tekmovanja v slovenski ligi.

Na predlog mladinskega komiteja in kadrovske službe, da se postavi delovno mesto športnega rekreatorja v našem podjetju, meni CDS, da naj se pripravi točen delokrog dela za predlagano delovno mesto. CDS je sprejel sklep, da se na trimesečni preizkusni rok sprejme na delo tov. Grum Jožeta. Zaposli se ga naj na delovnem mestu, kjer je prostor v proizvodnji. Prošnja za ponovno zaposlitev Jevševar Marije pa se zavrne. Imenovana je bila odpuščenka zaradi neopravičenih izostankov.

Naslednja seja CDS bo 17. februarja. Na njej se bo obravnaval zaključni račun za leto 1968.

rigo

pa se je še popestrilo, ko so imeli otroci možnost se nahraniti pri pravcatem partizanskem kotlu.

V razpravi ki je bila zelo živahna, je sodelovalo večje število navzočih članov ZB in gostov. Ponovno je bilo nakazanih nekaj problemov, katere bi morala organizacija v teku leta reševati. Predvsem je bila živahna razprava o vlogi sedanjega koordinacijskega odbora za Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Dosti je bilo govora o vlogi organizacije ZB pri organizaciji narodne obrambe.

Z velikim aplavzom je bil potrjen predlog, da se pridružujemo predlogu ostalih organizacij ZB iz Slovenije, naj se ob priliki praznovanja 50-letnice ustanovitve KPJ odlikuje tovariš Tito z Ordenom Narodnega heroja za mir in svobodo.

Racki Viktor-rigo

OPRAVIČILO!

Družini Lipar se opravičujemo, ker je zahvala za LIPAR ANTONA objavljena šele danes.

Uredništvo

Kaj moramo vedeti?

V zvezi z uvedbo 42-urnega delovnega tedna so vodje enot, strokovne službe in člani delovnih skupnosti v zvezi v uveljavljanju pravic in izvrševanju dolžnosti dolžni delati in postopati po naslednjih navodilih:

a) Všetnje dela prostih sobot v letni dopust in izračun nadomestila za letni dopust.

Prosta sobota ali drug dan, ki praktično za delavca pomeni prosto soboto, se šteje pri uveljavljanju pravic kot da bi ga delavec prebil na delu. Dela prosta sobota ali drug dan, ki ni dan tedenskega počitka niti državni praznik, šteje kot da jo je delavec prebil na delu, kar pomeni, da se prosta sobota šteje za delovni dan in da se zato obvezno šteje v letni dopust.

Ker se po zakonu o delovnih razmerjih lahko koristi letni dopust največ v dveh delih, se je vendar to načelo in zakonsko določilo v praksi spremenilo in se v večini primerov koristi letni dopust v zelo različnih časovnih obdobjih včasih po več dni, včasih pa tudi samo en dan. Zaradi tega pa bi lahko prišlo do zavažanja in šikaniranja pri koriščenju letnega dopusta, zato se določa, da se že načeloma odbijejo proste sobote od skupne mase določenega letnega dopusta za toliko dni, kolikor prostih sobot bi bilo, če bi delavec koristil letni dopust v enkratnem ali dvakratnem razdobju. Kot primer navajamo, da se delavcu, ki ima skupno 14 dni dopusta, odbije dva dni, pri 23 delovnih dni dopusta odbije 3 dni, in 28 delovnih dni dopusta 4 dni. Ob takem pogoju je zagotovljena enakost tako, da se lahko koristi letni dopust tudi v več časovnih razdobjih.

Pri koriščenju letnega dopusta pa bodo morali vodje enot tudi voditi točno evidenco prostih sobot, kakor tudi sobot, katere je delavec dolžan delati. Ta obveznost je uvedena zato, ker bi lahko v nasprotnem primeru, če se proste sobote ali sobote, ko se dela ne bi enostavno obravnavale in obračunavale ter bi prišlo do razlik skupnih dni v mesecu, ki predstavljajo osnovo za izračun osebnega dohodka in nadomestila. Kot primer lahko vzamemo mesec marec, upoštevajoč dejstvo, da ima 23 delovnih dni letnega dopusta. Če kvoto 23 delimo s 7, dobimo faktor 3, kar pomeni, da se od skupne mase letnega dopusta delavcu odbijejo trije dnevi, praktično tri sobote, ko bo dejansko prost. Če v navedenem primeru še natančneje določimo, da so sobote 1. 3. 1969, 8. 3. 1969, 15. 3. 1969 proste in da se dela v soboto 22. 3. in 29. 3. 1969, bi v zvezi s seštevkom delovnih dni, ki pridejo v poštev za obračun osebnega dohodka in nadomestila, morali postopati tako, da bi v primeru da ima delavec 10 dni dopusta, in sicer od 3. 3. do 13. 3. (dne 8. 3. kot sobota se mu števila v dopust) in bi ta delavec bil prost poleg rednega letnega dopusta tudi v soboto 1. 3. 1969 in soboto 15. 3. 1969, delaj pa 22. 3. in 29. 3. 1969, imel skupaj za obračun 23 dni. Pri tem bo moral vodja v primeru odrejanja dopusta izrecno napisati, da je prosta sobota 8. 3. 1969 upoštevana pri letnem dopustu in da je bil 22. 3. in 29. 3. na delu. V kolikor pa bi šel delavec na letni dopust 10 dni, in sicer od 20. 3. 1969 do 31. 3. 1969, bi bil že prehodno prost

prvo soboto (1. 3., 8. 3. in 15. 3.), medtem ko bi bil v soboto dne 22. 3. in 29. 3., ko bi moral delati, na letnem dopustu in se mu tudi te sobote vštejejo v letni dopust. Razlika pa je ta, da bo za te sobote, ko bi moral biti na delu, prejel nadomestilo. Tudi v tem primeru bo delavec prejel osebni dohodek in nadomestilo za letni dopust za 23 dni. V primeru, da delavec ne bi koristil letnega dopusta in bi bil v mesecu marcu prve tri sobote prost zadnji dve soboti pa delal, bo tudi imel za obračun osebnega dohodka 23 delovnih dni. Samo ob takem obračunavanju se zagotovi enotnost štetja sobot v letni dopust.

Specifičen primer nastaja tudi v zvezi z obračunavanjem nadomestila za letni dopust. Glede na dejstvo, da se je dvignila obračunska postavka za 12,5 %, pomeni, da je osebni dohodek, ki je predviden za 6. delovni dan (to je soboto) že vključen v 5 delovnih dneh. Iz tega naslova tudi po našem samoupravnem aktu pripada nadomestilo osebnega dohodka, ki znaša toliko, kolikor znaša delavčeva startna osnova, pomnožena z vrednostjo točke v mesecu, v katerem koristi delavec dopust in se obračuna za dni, kot je navedeno v prejšnjem odstavku. Delavcu, ki pa dela na delovnih mestih, kjer so dela normirana, se vzame startna osnova, povečana za povprečni tromesečni presežek za pretekle tri mesece pred mesecem, v katerem je delavec koristil dopust, upošteva vrednost točke in se izvrši obračun.

b) Nadomestilo po zdravstvenem zavarovanju.

Za obračunavanje nadomestila osebnega dohodka zavarovanca, v kolikor je uveden 42-urni delovni teden, je potrebno ugotoviti povprečni osebni dohodek, ki služi za ugotavljanje pokojninske osnove (lanskoletni povprečni osebni dohodek). V zvezi z obračunavanjem nadomestila so delovne organizacije prišle na več variant. V našem konkretnem primeru, ko imamo izpeljan 42-urni delovni teden, je bilo potrebno določiti poseben način obračunavanja nadomestila. V osnovo za izračun nadomestila se bo vzel lanskoletni povprečni osebni dohodek povečan za 12,5 odstotkov. Na podlagi evidence se bo točno vodil seznam, kateri dan je posamezni delavec v bolniškem staležu. V kolikor je delavec v bolniškem staležu, ko ima prosto soboto ali drug dan, ki je za njega sobota, mu ne pripada nadomestilo. V kolikor pa bo v bolniškem staležu v soboto, ko bi moral delati, kar bodo zabeležili v hransinskem listu vodje enot ali od njih pooblaščen osebe bo delavcu tudi za ta dan izplačano nadomestilo.

Za prosto soboto v petdnevem delovnem tednu pripada delavcu odgovarjajoča kvota iz naslova otroškega dodatka, in sicer enako kot za vsak drug delovni dan, ko je bil na delu.

c) Državni prazniki.

Če pade državni praznik, ki traja en dan, na prosto soboto ali nedeljo (ali drug dan, ki se glede na četrto izmeno pri delavcu šteje za prosto soboto ali nedeljo), se prosti dan ne podaljša za nasled-

nji delovni dan niti ne obračuna nadomestilo. Če pade državni praznik, ki traja dva dni, na prosto:

1. petek in soboto,
2. soboto in nedeljo,
3. nedeljo in ponedeljek

so prosti dnevi:

1. samo petek in sobota
2. še torek
3. še ponedeljek.

Če pade državni praznik, ki se praznuje dva dni, na dan, ki se glede na 4. izmeno pri delavcu šteje za prosto soboto in nedeljo, se upošteva v vsakem konkretnem primeru posebej po enakem razporedu, kot je navedeno v prejšnjem odstavku. Če pade državni praznik ne glede na število dni na soboto, ko se dela na dopoldanski izmeni, je delavec prost, vendar mu za ta dan pripada nadomestilo kot se obračunava za državni praznik. V ostalih primerih, v kolikor pade državni praznik na delovni dan ali dan, ki se šteje v zvezi z uvedbo 42-urnega delovnega tedna kot delovni dan in mora delavec delati, mu poleg osebnega dohodka za opravljeno delo pripada tudi nadomestilo za državni praznik. Praviloma pa se lahko odredi, če delavec dela na dan tedenskega počitka, da je prost en delovni dan v naslednjem tednu v kolikor to omogoča proizvodnja in specifičnost dela.

Če državni praznik pade na soboto ali drug delovni dan, ki se šteje za soboto, ko se ne dela, delavcem za ta dan ne pripada nadomestilo.

Zvezni sekretariat pojasnjuje, da delavcem, ki delajo v izmenah, katerim prosti dan pade na dan državnega praznika v tem primeru ne gre pravica do nadomestila osebnega dohodka za ta dan, ker so nadomestilo prejeli že v osebnem dohodku, ki je ustvarjen za prejšnje delovne dneve. Nasprotno, v kolikor bi se izplačalo nadomestilo osebnega dohodka, potem bi se za ta čas takorekoč ustvaril osebni dohodek in nadomestilo. To pomeni, če državni praznik pade na prosto soboto, delavci za ta dan nimajo pravice do nadomestila.

Podaljšani delovni čas:

d) Do 8. 4. 1970 se bo štelo za daljše od polnega delovnega časa samo delo nad 48 ur tedensko ter se tudi osebni dohodek izplačuje v višini, ki velja za redni delovni čas. Obračun se upošteva od 1. 1. 1969.

Podaljšani delovni čas (nadure) se šteje samo nad 208 ur mesečno. Za osebni dohodek se obračunajo za vsak mesec, in sicer dejansko opravljene ure. Tudi delo na dan tedenskega počitka se upošteva v masi mesečnega fonda opravljenih ur.

e) Skrajšani delovni čas matere z otrokom.

V zvezi z uveljavljanjem pravic do obračuna do nadomestila matere z otrokom do 8 mesecev starosti, zastopa sekretariat za delo drugačno stališče kot zavod za socialno zavarovanje. Delavka z otrokom do 8 mesecev starosti ima pravico delati po 4 ure na dan tudi pri 5 dnevem delovnem tednu. Sekretariat razlaga, da ni zakonite podlage, da bi organizacija lahko zahtevala od takšne de-

lavke, da bi morala delati nekaj dni v tednu dalj kot 4 ure dnevno oziroma da bi morala svojo pravico izrabiti tako, da bi v petih dneh opravila skupaj 24 ur dela. Zavod za socialno zavarovanje pa priznava trenutno za obračun samo 18 ur. Verjetno bo potrebno na podlagi odklonilne odločbe sprožiti spor in ugotoviti dokončno koliko ur bo dolžna delati mati z otrokom, starim do 8 mesecev, in za koliko ur ji pripada nadomestilo, tako da ne bo zaradi uvedbe 42-urnega delovnega tedna prikrajšana.

f) Zaposlitev delovnega invalida.

V primeru uvedbe 42-urnega delovnega tedna je invalid dolžan delati v 5 delovnih dneh skupno 21 ur tedensko, če gre za 42-urno delo na teden, to je polovico delovnega časa, ki odpade na tedenski fond. Pri delovnih invalidih temeljni zakon o invalidskem zavarovanju izrecno veže pravico do polovičnega delovnega časa na tedenski fond.

Obračun za osebe – zavarovance, za katere zdravnik med zdravljenjem ugotovi, da bi se njegovo zdravstveno stanje izboljšalo, če bi delal s skrajšanim delovnim časom na določenem delovnem mestu, gre zavarovancu nadomestilo za tiste ure odsotnosti z dela, ki odgovarjajo razliki med časom, kolikor dela, in polnim delovnim časom. Če je zavarovancu odrejeno delo s 4-urno zaposlitvijo in je v enem tednu opravil 20 ur dela (5 dni po 4 ure) mu pripada nadomestilo za razliko do polnega delovnega časa, to je za 22 ur.

g) V enotah, ki nimajo proste sobote vendar je kljub temu izveden 42-urni delovni teden, tako da imajo delavci proste sobote in nedelje v teku tedna glede na posamezne izmene, se le ti prosti dnevi štejejo kot v ostalih primerih prosta sobota ali nedelja.

h) V kolikor je delavec upravičen do odsotnosti z dela s pravico do nadomestila (izrecno plačan dopust), mu v primeru, da pade ta dopust na prosto soboto, ne daje nadomestilo. V kolikor pa ta dopust pade na soboto ali drug dan, ki se za delavca šteje kot sobota, in bi delavec moral biti na delu, mu pripada nadomestilo.

i) V kolikor je delavec na letnem dopustu in se njegov letni dopust zaključuje določenega dne, mora naslednji dan na delo, v kolikor nima nadaljnega prostega dneva. V kolikor pa je po zaključku letnega dopusta za delavca sobota, ko bi moral priti na delo, je delavec dolžan priti na delo.

j) V kolikor delavec koristi letni dopust in se ta dopust konča pred nedeljo ali državnim praznikom, mora delavec priti na delo, v kolikor njegovo delo sovpade z njegovo delovno izmeno.

k) V primeru odreditve bolniškega staleža je po končanem bolniškem staležu delavec dolžan enako postopati kot je to navedeno za letni dopust. Izjema je v tem, da bo potrebno za delavce, ki delajo v izmenah in jim je nedelja tudi delovni dan, obračunati bolniški stalež.

Ta navodila služijo kot razlaga za uveljavljanje pravic in dolžnosti ter so obvezna vse dotlej, dokler ne bo prek samoupravnih organov sprejeto spremenjeno ali dopolnjeno določilo. Ta navodila so že delno spremenjena, kar bomo objavili v prihodnji številki.

Viktor Sušin, dipl. pr.

Švedska – dežela standarda, lepote in ljubezni

V mesecu novembru sem bil s tov. Albertom določen, da odpotujem na že dolgo pričakovani tečaj o naših IS avtomatih. Če sem popolnoma odkrit, sem bil izredno vesel prve vožnje z avionom.

17. novembra 1968 sva s prijetno vožnjo odpotovala na letališče v Zagreb. Po vseh uradnih pregledih sva se znašla v čakalnici JAT, kjer sva prvič občudovala naše stewardese, ki so že v čakalnici nadvse prijazne s potniki. Sporočeno nam je bilo, da zaradi megle nad Prago ne moremo takoj poleteti, vzleteli smo šele z enourno zamudo. Na višini 10.000 m. je potovanje udobno,

imajo na Švedskem ogromno svojih zasebnih avtomobilov. (Švedska ima 8 milijonov prebivalcev in preko 3 milijone osebnih avtomobilov.) Odgovor na to sem dobil pozneje, namreč vsi ljudje se zelo radi poslužujejo tazi-jev.

Za ogled mesta po našem ni bila primerna ura, saj je bila že 9 zvečer, zato sva čakala kar na ogromni stockholmski železniški postaji na potovanje z vlakom v 450 km oddaljeni Sundswall.

Ze doma sem zvedel, da so švedski vlaki zelo elegantni in luksuzni, vendar si še zdaleč nisem mogel predstavljati kaj takega. Njihov drugi razred brzega vlaka se nikakor ne more pri-

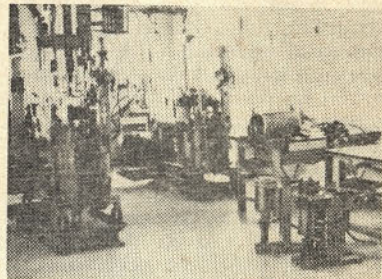
stveno za Švede. V tovarni imajo tudi svoj razvojni in prototipni oddelek, ki razvija nove vrste strojev. Ravno ob našem tečaju smo videli v tem oddelku IS stroj, ki je mnogo boljši od sedanjih. Prednosti tega stroja so zlasti v enostavnem remontu in, kar je najvažnejše, v mnogo lažji strežbi stroju. Stroj, ki je že poizkusno obratoval, je edinstven in je bil v decembru odpremljen v Anglijo.

Če povzamem vtise s tečaja, smatram, da je bil nujen zlasti zaradi remonta, ki ga bomo opravili v tem letu, in predlagam našim samoupravnim organom, da se na te tečaje še pošlje naše ljudi, ker to še zdaleč ni razmetavanje denarja, pač pa je v prid celotnemu kolektivu, ker smatram, da uspehi ne bodo izostali. Samo žal, da se na teh tečajih govori samo o strojih in nič o steklu in o konstrukciji orodja in modelov. Veliko smo tudi izmenjali izkušenj z ostalimi udeleženci tečaja, ki so bili vsi izredno prijazni in vsak je povedal nekaj svojih težav s temi stroji, katere smo deloma obravnavali med seboj, deloma pa tudi na samem tečaju.

Zanimivo je, da vodijo tečaj ljudje z velikimi izkušnjami, ki pa so vsi vključeni v tako imenovani izobraževalni servis, ki v tovarni uspešno deluje že vrsto let. Člani tega servisa so tudi vsi potniki in tudi vsi specialisti za stroje, ki obiskujejo posamezne tovarne. Tudi ti ljudje so pred leti obiskovali prav takšne tečaje. Jasno je, da tovarno stane to ogromno denarja, vendar ta denar dobijo po drugi strani prej ali slej povrnjen in se jim visoko obrestuje pri naročilih.

Prvo nedeljo so vse udeležence tečaja povabili na daljši izlet okrog mesta. Peljali smo se z avtobusom in videli mnogo zna-

di) servirano na veliki ovalni mizi za veliko gostov. Gosti vzamejo v roke krožnike in ob pohodu okrog bogato obložene mize si vzamejo, kar jim najbolj prija. Ta pohod smo ponovili dvakrat ali 3-krat, kar pa seveda zavisi od potrebe posameznikov. Takšna kosila so v navadi samo v teh

Učni prostori

severnih deželah. Ob zaključku tečaja so nas prav tako povabili v eno izmed najlepših mestnih restavracij na poslovilni večer, od koder smo se s prijetnimi in lepimi vtisi razšli.

Ze ob prihodu sva videla, da so že pričeli mesto krasiti za njihov največji praznik Božič in pri odhodu je bilo mesto okrašeno z milijoni raznobarnih žarnic z umetnim zelenjem, jelkami itd., kar je dajalo mestu resnično čaroben videz. Pravijo, da so ljudje ob tem prazniku vsi doma in da mesto skoraj zapre. Imajo običaj, da se med seboj bogato obdario, pa čeprav bi bil zaradi tega za mesec ali dva ogrožen njihov osebni standard.

Kot vsakega, so tudi naju najbolj zanimale cene in že prvi dan sva ugotovila, da bi bilo življenje v Švedski z našim denarjem nemogoče, kajti cene, preračunane v naš denar, so pretirano visoke, toda za Švede sorazmerno nizke. Kvalificiran delavec zasluži me-

Znano stopnišče v hotelu Knavst Sundswall

kot bi sedel v topli sobi doma. Caravela je bila polna ljudi, ki so pretežno potavali v Prago. Zelo so bili razočarani, ko jim je bilo sporočeno, da bomo morali pristati v Bratislavi, ker zaradi megle nad Prago to ni bilo mogoče. Ze takoj ob izstopu iz aviona sem videl, da je vse tako mirno in nehoti me je stisnilo pri srcu, ko sem pomislil na 22. avgust, dan okupacije češkega ljudstva. Po triurnem postanku smo vzleteli za Kopenhagen. Vreme spodaj je bilo tako pusto, tam zgoraj pa je bilo prijetno, sončno in toplo, pod nami pa ogromne razvaline oblakov. Po 55 minutah poleta smo srečno pristali v Kopenhagnu, glavnem mestu Danske, že na skandinavskem polotoku. Lahko rečem, da sem bil močno presenečen nad lepoto letališča in pripadajočih zgradb, ki je med prvimi v Evropi. Kopenhagen je glavno križišče v letalskem prometu v Skandinaviji, kjer vzleti in pristane vsak dan na stotine avionov.

Čakalnica za prehodne potnike je najmoderneje urejena z desetimi najrazličnejšimi stojnicami za nakupovanje spominkov, hrane, obleke itd. po zmernih cenah.

Do Stockholma sva potovala z DC-8, ki je last skandinavske aero družbe. Letenje s tem avionom je še mnogo prijetnejše kot z našo Caravello. Z letališča sva se peljala v 38 km oddaljeni Stockholm z avtobusom in od zadnje postaje s tazi-jev do železniške postaje. Začuden sem bil, da tazi-jev kar mrgoli po cestah, tembolj ker sem vedel, da

merjati z našim 1. razredom, da o njihovem 1. razredu ne govorim. Kupeji so elegantni, brez fiksnih sedežev kot pri klasičnih vlakih. Namesto teh so udobni fotelji z mizami. Po vsem vlaku so tla pokrita s tapisonom in človek brez bojazni stopa bos po njem. Čistoča, ki vlada na vlaku je neizpodbitna in si človek tega sploh ne more predstavljati, še zlasti, ker smo doma navajeni na vlaku vsega mogočega.

Po prihodu v Sundswall ob 4. uri zjutraj sva se namestila v hotelu, kjer sva imela že prej rezervirane sobe. Tu naju je čakalo tudi obvestilo, da morava biti pri receptorju ob 8.30. Torej počitka je bilo malo, vendar iz radovednosti nama ni bilo do spanja, tako da sva bila že ob 8. uri pri receptorju, kjer smo postali pisana družina desetih ljudi iz raznih držav. Točno ob 8.30 je prišel nekdo iz tovarne, kjer delajo IS avtomate, in nas vodil v tovarno. Po kratkem pozdravu smo takoj pričeli z delom, ki je bilo intenzivno vseh 14 dni, kolikor je trajal tečaj. Tečaj je bil izredno skrbno pripravljen in vsak slušatelj je mogel odnesti mnogo koristnega o IS strojih, saj smo obravnavali teoretično in praktično vse o teh strojih. V programu je bil tudi večkratni ogled tovarne, kjer izdelujejo te stroje. To je 200 let stara tovarna s 400 zaposlenimi. Vse v tovarni je tako urejeno, da ni najmanjših zastojev med tehnološkimi procesi. V tovarni vlada izreden red in čistoča, kar je bi-

Hotel Knavst Sundswall – jedilnica z ogledali

menitosti. Žal, da je bilo precej hladno in megleno vreme, ker bi sicer imeli mnogo več od samega izleta. Kosili smo okrog 50 km od mesta v prijetni privatni, lahko bi rekel gozdni – ker planin ni daleč okoli – leseni gostilni, ki pa je v primeru z našimi izredno elegantna in razkošna. Pri vsem tem je zanimivo morda to, da je kosilo (pretežno mrzle je-

sečno okrog 2000 Skr. Poprečno dobra obleka stane od 400–500 Skr, preračunano v naš denar od 1000–1200 N-din, kar pa predstavlja pri nas sorazmerno dobro mesečno plačo. Mogoče še nekaj cen za primerjavo: škatla cigaret 6 Skr, moški nizki čevlji od 100–150 Skr, moška nylon srajca 60 Skr, otroške hlače za (Nadaljevanje na 5. strani)

Brodarsko društvo skozi leto 1968

Že takoj po občnem zboru, ki smo ga imeli v mesecu februarju, smo se lotili dela in sprejetih sklepov.

Naša naloga je bila, da še nadalje uredimo klubske prostore in okolico. Zavedamo se, da je naš prostor na zelo vidnem mestu in zato želimo, da bi imeli ta prostor čim boljše in lepše urejen. Saj smo že dali veliko prostega časa za obnovo tega objekta. V preteklem letu smo imeli precej dela. Takoj spomladi smo zasadili vrbe, napravili stojala za sušenje čolnov, nato smo kupili mrežo ter naredili preko 30 m dolgo ograjo. Prekopali smo mnogo zemlje, da smo lahko nekoliko uredili okolico.

Največjo skrb nam je delala stara streha, ker je ob vsakem dežju puščala. Zaradi tega nismo mogli do kraja urediti notranje prostore. Naposled smo le dobili material za streho in je tudi bila v zelo kratkem času obnovljena. S tem delom smo tudi odpravili še en problem. Pri teh delih so naši fantje pokazali, da bi si res želeli takih primernih prostorov, kakršnih še doslej nismo imeli. Saj smo vsa dela opravili prosto-

voljno brez vsakih stroškov, razen nekaj materiala. Napravili smo si tudi lep prihod do vode. Kjer je bil prej nasip s črepinjami, smo skopali pot in sezidali stopnice.

In tako je šlo poletje h kraju. Opustili smo zunanja dela ter se vrnili na obnovo notranjosti. Tudi električno instalacijo smo speljali sami. Pri vsem tem delu pa nismo pozabili na razvedrilo, treninge in tekmovalništvo. Vse smo imeli lepo razdeljeno. Dokler je bilo toplo in sončno, smo trenirali, nato pa smo še malo prišli za delo.

Udeležili smo se tudi tekmovalništva na Muri v Sl. Radencih, na Savi v Vikrčah pri Ljubljani ter na Soči v Novi Gorici. Na druga tekmovalništva nismo mogli iti, ker nismo imeli urejenega prevoza. Vse eno pa so naši mladinci na teh tekmah v slalomu na divjih vodah pokazali lepe uspehe. Lahko omenimo rezultat iz Radenc, ko so mladinci Rancinger Roman, Barič Jože II. in Kelner Franci osvojili v največji konkurenci najboljših slovenskih in hrvaških kajakašev zelo dobro 9. mesto, 11. in 14. mesto. Nato pa še odlični plasman v slalomu v Vikrčah, kjer

so tekmovali tudi češki in avstrijski kajakaši, ko sta naša Rancinger in Barič osvojila 4. in 5. mesto. V teh tekmovaljih je bilo videti, da so naši fantje sposobni in bi lahko z malo več rutine posegli v bodoče tudi po najvišjih mestih. To si zelo želimo, da bi v naše društvo prinesli zopet takšna priznanja, kot sta jih žela za nas pred leti Barič Franc in Ivan. To bomo pa lahko dosegli samo takrat, če bomo tem fantom omogočili in nudili lahko vsaj tisto kar je najbolj potrebno.

predlog uspel v naši občini in na kakšen način se bo to izvajalo. Dolžni smo, da damo to vedeti ustreznim organom.

Lahko navedemo nekaj takšnih prednosti našega društva v te namene. Predvsem z dobro in ustrežno opremo bi lahko izvežbali nekaj ljudi za reševanje ob poplavih ali podobno, za prevoz preko narasle reke na krajih brez mostov. Damo pa tudi lahko lep primer ravno v Hrastniku, ko imamo že precej dotrajan most. V primeru, da nam narasla Sava podre

Člani broderskega društva Hrastnik

Švedska - dežela standarda, lepote in ljubezni

(Nadaljevanje iz 4. strani)

smučanje 40 Skr, otroška bunda 140 Skr, poprečna večerja 15 Skr, hotelska soba 41 Skr itd. Za ilustracijo navajam kurs 1 Skr = 2,41 din.

Prav tako kakor cene je tudi hrana neprimerna za nas, saj je količinsko tako pičila, da nisva imela miru pred najinima želodcema. Hrana je sicer kalorična, vendar želodci ostanejo prazni. Juhe ves čas nisem videl. Zanimivo pa je, da je poleg vsake jedi tudi kos krompirja. Hrana je sladka in za nas skoraj neokusna.

Svojega vina Švedi nimajo in se zelo redko pojavi na njihovih mizah, če pa se, pa v takšni količini kot mogoče pri nas peneča vina, kot so šampanjec itd. Vendar kljub temu, da je tovrstne pijače malo, naleti človek pogosto na alkoholno utrujene ljudi, to pa predvsem od žganih pijač in koktailov.

Švedi delajo po skrajšanem delovnem tednu in imajo soboto in nedeljo prosto. Ob delovnih dneh delajo od 7.—16. ure, trgovine pa od 9.—18. ure, vse nonstop. Trgovine so vse založene po vzoru veleblagovnic, kjer prodajajo vse, kar si človek poželi, od žebeljev preko oblek, hrane, pijače in zlatnine. Po delu življenje oziroma hrup po mestu skorajda zamre vse tja do 20. ure, ko se pričanja tako imenovano nočno življenje. Ob tej uri hiti staro in mlado v nepretrgani koloni avtomobilov v različne restavracije in zabavišča.

Vse restavracije, hoteli in zabavišča so zelo razkošni v stilu naših barov. Parketa praktično na podu ni, pač pa povsod tapison. Vse je v mračni barvni razsvetljavi in na vsaki mizi poleg krasnih karanfilov goreča sveča. Cene uslug za nje niso pretirano visoke in se vsak gost lahko po mili volji napleše, zapravi denar na ruletah in raznih denarnih avtomatih, kar obstaja praktično po-

vsod, nagleda se lepega nežnega spola, napije itd.

Lokalov barske vrste nisem videl niti slišal o njih. Tudi raznih artističnih in drugih programov v teh zabaviščih ni.

No, po dobri zabavi do enih ponoči je vse mesto zopet na nogah. Vrstijo se kolone avtomobilov, običajno zasedene drugače kot prej, kajti rodijo se nova poznanstva, nove želje in hotenja. V mestu vlada hrup in trušč, petje, vriskanje, hupanje avtomobilov, vse tja do druge ure ponoči, ko se mesto umiri in počiva do novega jutra. Takšno sliko lahko človek vidi vsako noč ob istem času.

Če omenim na koncu še na kratko njihovo pornografijo. Ta je tako razširjena med ljudstvom, da jo gledajo in prebirajo stari in mladi, praktično povsod, na ulici, doma, v službi, zato so tudi prodajalne zelo bogato založene z najrazličnejšimi rednimi in izrednimi izdajami, kar je prav gotovo donosen posel. Pri vsem tem pa je vredno omeniti, da je vsaka takšna revija v prodaji zapечатena in jo ni moč prej pogledati, preden ne odštejete denar. Kakor je videti, cenzura pač nima težkega dela, kajti dopuščeno je vse, kar je človeško in včasih tudi nečloveško. Z omenjeno tematiko se vrtijo tudi mnogi filmi v kinematografih in so prav dobro obiskani, čeprav je vstopnina 10 Skr.

Ob vrnitvi sva si na kratko ogledala še znamenitosti milijonskega mesta Stockholma, čeprav nama čas ni dopuščal, kajti imela sva le okrog 4 ure časa do poleta aviona. Žal sem se pa že drugič trdno prepričal, da popolnoma drži za naš JAT srbski izrek: »Stiže ako stiže«, kajti avion je imel samo 5 ur zamude, kar pri drugih letalskih družbah ni običaj.

Miha Javoršek

Zelo potrebni smo dobre opreme, da bi lahko nemoteno trenirali tudi v slabem vremenu. Saj so nas ravno v tem mnogi klubi močno prehiteli. Medtem ko smo mi delali in vlagali vsa sredstva, da si izboljšamo klubske prostore, so drugi nabavljali odlične čolne in opremo. Seveda pa s takimi skromnimi dotacijami, kot jih imamo, jih še kmalu ne bomo mogli dohiteti. Če omenimo, da imamo samo 12 dobrih čolnov in nekaj starih obrabljenih vesel, je to zelo reven inventar nasproti številu članstva, ki šteje 76 članov. Še mnogo, predvsem pa pionirjev, pa je močno zainteresiranih. Vendar pa poskušamo s tem, kar imamo, zadovoljiti njihovo veselje. Mnogi, ki bi lahko kaj več naredili za boljše stanje v našem društvu, ne vidijo, kakšna volja in veselje je v mladini ravno do tega športa. Zavedajmo se, da mladini ne moremo nekaj vsiliti, ampak ji moramo pomagati in ji nuditi na tistem področju, kjer sama pokaže voljo in veselje. Mlad človek ima svoj predsodek za vse, tako tudi za šport. Sportno udejstvovanje pa je tri četrtine mladih let in ravno zato bi morali odgovorni organi polagati več pozornosti na to. S tem hočemo reči: Vlagati več tja, kjer je perspektiva in pogoji. Pogoji pa so tam, kjer je mladina in njih volja do udejstvovanja.

Predvsem pa bi morali gledati na razne športne panoge tudi drugače. Naj omenim, da smo vsi klubi Ljudske tehnike, predvsem pa broderska društva, dobili posebna navodila, naj se povežemo z odborom za narodno obrambo zaradi ožjega sodelovanja in spoznanja naše dejavnosti v vojaške namene. Ta organ pa naj bi potem apeliral na večjo finančno podporo takim društvom, da bi le-ti lahko nabavili dobro in primerno opremo. Ne vemo, koliko bo ta

in odnese most, bi lahko ravno ti ljudje bili najprej na razpolago. To so reči, na katere danes prav malo ali pa sploh ne polagamo pozornosti. Vendar pa nihče ne more jamčiti, da se to ne more pripetiti. Še bi lahko naštevali, vendar pa je to razlaga za sebe. Zato apeliramo na vse, da danes, ko je morda še čas, pomislijo na to in vsaj nekaj naredijo.

To pa lahko dosežemo, če bomo vsi razumeli in vlagali nekaj več v take športne panoge, katere danes gojimo in gledamo na njih kot na samo rekreacijo, ne vemo pa kdaj lahko pride čas, ko bo lahko takšen šport tudi marsikomu potreben v drug namen.

B. A.

Ze drugič je nastal požar zaradi malomarnosti. Poškodovana razdelilna postaja

Pogoji in težave komisije za izrekanje ukrepov

Po volitvah v centralni delavski svet je ta organ izvolil posebni dve komisiji, ki imata dolžnost in pravico, da urejata vprašanje kršitve in odgovornosti članov delovne skupnosti. Imenovanja je bila komisija za izrekanje ukrepov in višja komisija za izrekanje ukrepov. Prva komisija ima nalogo, da obravnava kršitve delovnih dolžnosti in izreka ukrepe na prvi stopnji. Druga komisija pa je instančni organ in ima nalogo, da obravnava in odloča o ugovorih, ki jih vložijo člani delovne skupnosti zoper odločitev prvoinstančnega organa. Pri ocenjevanju kršitev delovne dolžnosti je potrebno upoštevati, da ima delavec na svojem delovnem mestu splošne in posebne dolžnosti do dela. To načelo obvezuje delovno organizacijo, da v svojem samoupravnem aktu določi, kaj in katere so splošne in posebne obveznosti. Tudi v Steklarni Hrastnik imamo v tem pogledu v samoupravnem aktu določeno, katere kršitve se opredeljujejo kot lažje in kaj se šteje za hujše kršitve delovnih dolžnosti. Opuščanje teh dolžnosti do dela pomeni objektivno rušenje notranjega reda, ki je temeljni pogoj uspešnega in nemotenega delovanja delovne organizacije. Vsak član se je dolžan podrediti temu redu, kajti le v skupnem združenem delu lahko dosegamo skupne kakor tudi posamezne uspehe.

Zakonodajalec je z zakonom glede ugotavljanja kršitev delovnih dolžnosti opredelil, da je vsaka delovna organizacija dolžna, da z internimi predpisi določi postopek. Pri tem pa morajo ti organi upoštevati pogoje, ki se kažejo v tem, da mora biti kršitev objektivno ugotovljena da se dejansko ugotovi, da jo je kršitelj storil namenoma ali iz malomarnosti, pri tem pa je potrebno upoštevati vse druge okoliščine, ki pozitivno ali negativno vplivajo na odgovornost, s tem v zvezi pa tudi na stopnjo izrečenega ukrepa. Pogoji izrekanja ukrepov pa dejansko glede na razmere, ker se lahko izrečejo samo v obliki opomina, javnega opomina, zadnjega javnega opomina ali se poda predlog za izključitev, mnogokrat nimajo posebnega vzgojnega vpliva. V takih primerih je komisija postavljena pred dilemo zlasti v primeru, ko obravnava ene in iste delikvente v zelo kratkih časovnih razdobjih. Kljub takemu stanju pa mora komisija upoštevati vse pogoje za kakršno koli kršitev, ki jih določa zakon in samoupravni akt.

V zvezi z navedenimi pogoji pa ima komisija pri svojem delu znatne težave. Te težave se kažejo tako v organizaciji, v odnosu članov delovne skupnosti do te komisije, v ugotavljanju splošne in posebne odgovornosti, v upoštevanju okoliščin posameznih delikventov.

Po organizacijskem sestavu je komisija petčlanska, za pravno veljavnost odločanja pa je potrebno, da so navzoči trije člani. Iz prakse je razvidno, da ta komisija praviloma opravlja svoje delo vsak teden ali na 14 dni v popoldanskem času. Zaradi večjega

števila predlogov za izrek ukrepa se v posameznih dnevih pokliče na odgovornost tudi večje število članov, tako da mora biti komisija pri svojem delu hitra, kar pa verjetno včasih tudi delno vpliva da izrečni ukrep ni povsem primeren dejanskemu stanju ali da komisija na podlagi takega stanja ne more popolnoma ugotoviti materialne resnice, še zlasti v primeru, kadar gre za nepravilne medsebojne odnose, ko posamezni člani ponovno predlagajo zaslišanje mnogih, mnogih prič. V tem pogledu se mnogokrat dogaja, da komisija iz kratke vsebine prijave ne more ugotoviti realnega stanja, zaradi česar se obravnava preloži, dokler se ne izvede predhodni postopek, ponovno zaslišajo priče, na koncu pa se največkrat ugotovi, da ne obstoji odgovornost samo pri enem članu, temveč pri dveh članih ali še več. Zlasti je tudi neprimerno, da je potrebno pred komisijo obravnavati manjše netovariške odnose, kar bi se v mnogih primerih lahko uredilo neposredno na delovnem mestu.

Tudi odnos članov delovne skupnosti do komisije mnogokrat ni primeren, ker marsikdo očita, češ napravite kar hočete — meni je vseeno, samo mene vidite, drugi pa delajo še mnogo slabše stvari, vendar jaz ne bom tožitelj — vi ste za to plačani — zakaj me kličete za tako malenkost na odgovornost itd. Iz teh nekaj besed je jasno razvidno da ti člani v konkretnem pogledu nimajo pravega odnosa, niti razumevanja, v še manjši meri pa so razčistili z našim samoupravnim sistemom. Komisija je bila imenovana od centralnega delavskega sveta in ima nalogo ter dolžnost, da čuva primerne medsebojne odnose in istočasno skrbi, da se spoštujejo splošne in posebne odgovornosti članov delovne skupnosti. Verjetno doslej ne more noben član očitati komisiji, da ni objektivno upoštevala vseh zagovorov, da je pri izrekanju ukrepov na kakršen koli način šikanirala ali da bi bila izrečno stroga in dosledna samo nasproti določenim članom. Iz vsebin kršitev je razvidno, da je komisija do vsakega člana postopala po samoupravnih aktih in določilih sklepov centralnega delavskega sveta ter konkretno ugotovila stopnjo njegove odgovornosti. Znano je, da mnogokrat marsikateri član ob prejemu vabila, da se mora udeležiti obravnave, izreče — kaj me kličejo, »naj me kar štrafajo«, saj je tako vseeno — kar kaže na to, da nima pravega odnosa ne samo do komisije, temveč do vseh naših samoupravnih organov in naše samouprave v celoti. Podati zagovor je delavčeva pravica in dolžnost, komisiji pa si znatno olajša delo, ker na ta način mnogo lažje ugotovi vse okoliščine, ki so nujno potrebne za izrek ustreznega ukrepa.

Pri ugotavljanju odgovornosti se komisiji očita, da za enako kršitev ne izreče enakega ukrepa. Pri tem je treba takoj poudariti, da je potrebno gledati na kršitev s stališča odgovornosti. Kot že omenjeno, poznamo splošno in posebno odgovornost. Splošna od-

govornost je tista, ki jo ima delavec do družbenih delovnih sredstev, do delovne in družbene skupnosti, ki se opredeljuje v tem, da velja enako za vse člane delovne skupnosti. Posebna odgovornost pa je tista, ki izrečno izhaja iz dela na konkretnem delovnem mestu. Kot primer naj navedemo, da neopravičen izostanek pri avtomatski proizvodnji, kisikarni ali drugih delovnih mestih, kjer obstoji večji proizvodni potencial, predstavlja večjo odgovornost, kot pa neopravičeni izostanek na delovnem mestu, kjer praktično ne more priti do nastanka škode. Pri opredeljevanju posebne odgovornosti se dejansko komisija mnogokrat ne more natančneje opredeliti glede izreka ukrepa še zlasti ne v primeru, če se član delovne skupnosti ne odzove vabilu.

Pri upoštevanju okoliščin, v katerih posamezni član stori kršitev delovne dolžnosti, ima komisija izredne težave, ker posamezni delikventi v kratkih razdobjih ponavljajo svoje kršitve, ki so v večini primerov lažjega značaja, včasih pa se tudi opredelijo kot hujše kršitve. Neopravičeni izostanki so značilni za člane, ki imajo v nekaterih primerih že več kot 30 let delovne dobe pri Steklarni Hrastnik zato neopravičenega izostanka v tem pogledu komisija ne more primerjati s članom, ki ima komaj nekaj mesecev dela. Pri starejših članih so kot vzrok kršitev izostajanja z dela družinske in druge socialne razmere, tako da mora komisija tudi v tem pogledu preveriti okoliščine, jih upoštevati ter komaj na tej podlagi izreči ukrep. Na drugi strani imamo specifične primere kršitev medsebojnega fizičnega obračunavanja, za prazen nič, kar kaže na to, da se mnogi člani dostikrat ne zavedajo, da so člani iste delovne skupnosti ter da taki odnosi negativno vplivajo

na delo, zlasti pa tudi na nadaljnje ostale odnose in razmere izven delovne skupnosti. Dejstvo je tudi, da ima komisija mnogokrat namen in cilj, da določene vročerkneze spravi s tem, da si člana podata roki in obljubita, da si bosta v bodoče medsebojna dobra delovna tovariša, s čimer se mnogokrat doseže boljši vzgojni namen kot z izrekom ukrepa.

To je bilo nekaj kratkih navedb glede pogojev in težav, ki jih ima pri svojem delu komisija za izrekanje ukrepov. Dejstvo je, da se komisija trudi, da rešuje odgovornosti v skladu z zakoni in internimi predpisi, v skladu z našim samoupravnim sistemom, z željo, da bi bil njen rezultat pogojen v tem, da se bo izboljšala delovna disciplina da se bodo izboljšali medsebojni delovni odnosi in da bo članom delovne skupnosti nudila zavarovanje v vsakem pogledu in da bo član delovne skupnosti odgovarjal res v primeru, v kolikor je storil kršitev delovne dolžnosti ob pogojih in primerih, ki jih je samouprava našega podjetja določila, da mora za svojo nepravilnost odgovarjati pred delovno skupnostjo. Člani delovne skupnosti pa so kot celota tudi dolžni, da upoštevajo mnenje in navedbe komisije ter da v primeru izrečenega ukrepa kakršne koli oblike objektivno razsodijo in verjetno bodo morali spoznati, da so dejansko storili kršitev delovne dolžnosti za katero so dolžni odgovarjati in zaradi tega tudi sprejeti izrečni ukrep. Vsekakor pa izrečni ukrep zoper člana delovne skupnosti ne more biti nikakršno merilo za zmanjšanje pridobivanja drugih pravic iz naslova dela, ker je član delovne skupnosti s tem, ko je bil izrečen ukrep, odgovarjal za svojo kršitev in ta ukrep ne more biti merilo za omejevanje kakršne koli pravice.

Viktor Sušin, dipl. pravnik

Hvala vam, tovariši sodelavci!

Pregovor pravi: »Tovariša spoznaj v nesreči«. Da, tako je. Že dalj časa boleham, med boleznijo sem bil dvakrat težje operiran na želodcu in dvanajsterniku. Moral sem preležati več tednov v bolnišnici in kasneje v zdravilišču. Kljub temu, da sem bil daleč stran od svojega kolektiva — svojih sodelavcev, sem vedno čutil, da me moji sodelavci iz pomožnih delavnic niso pozabili. Ko sem se zdravil v Ljubljani, so me prišli nešteto krat obiskat. Ob teh prilikah sem vedno zvedel vse novice iz kolektiva, niso pa nikoli prišli praznih rok. Predvsem tovariški obiski, lepa beseda in občutek, da nisi sam in pozabljen, so mnogo prispevali k temu, da se mi je zdravje kljub kritičnosti postopoma izboljšalo.

Posebno sem bil vzradoščen in presenečen, ko so me ob zaključku starega leta obiskali v zdravilišču Rogaška Slatina in mi ob tej priliki prinesli denarno pomoč, ki so jo zame zbrali med sodelovci v pomožnih delavnicah. Ne najdem besed, s katerimi bi

se vam zahvalil za vašo pozornost. S tem humanim dejanjem mi niste pomagali le finančno, temveč tudi moralno. Vrnili ste mi zaupanje, da človek le ni pozabljen takrat, komu je najhujše. Vaš odnos do mene mi lajša bolečine in pomaga k ozdravitvi.

Še enkrat hvala vsem sodelavcem! Vsem članom oddelka in kolektiva pa želim srečo, mnogo zdravja, uspehov in zadovoljstva v letu 1969.

Karli Koritnik

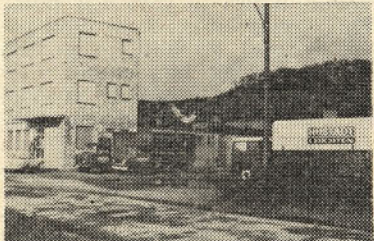
Dopisujte v

Steklarja

Nekaj k današnji slikovni prilogi »STEKLARJA«

Že v zadnji izdaji »Steklarja« je bilo nekaj napisanega okrog potovanja v Zahodno Nemčijo in Avstrijo v zvezi z zaključevanjem poslov za leto 1969. Ker v tej izdaji ni bilo prostora za slikovno prilogo tega potovanja, s katero želim članom kolektiva predstaviti objekte naših odjemalcev bi danes še enkrat preleteli to skoraj 4.000 km dolgo pot.

Na pot smo šli v brezupnem vremenu s snegom in dežjem. Za prvi dan je bilo določenih nad tisoč km poti, kar pa smo morali podaljšati še zaradi obvoza preko

Nov obrat firme W. Hustadt

italijanskega Trbiža. To pot smo ubrali zato, ker so bili vsi mejni prehodi med Jugoslavijo in Avstrijo zaradi visokega snega zaprti. Tudi obvoz preko Italije nam ni dobri koristil in če ne bi bilo dobre volje karabinjerjev (italijanski žandarji), ki so nas prerinili na najbolj težavnem delu strmine, ne bi mogli nadaljevati poti. Visok sneg, dež in led so zahtevali svoje — maksimalne zmogljivosti vozila, vsekakor pa tudi obilo korajžje potnikov. Izredno težko napredovanje po nepluženih cestah je bilo olepšano še z raznimi lopingi in vrtenjem po cesti, ki se je parkrat končalo tudi na skrajnem robu ceste v globokem snegu. Kljub vsemu pa je šlo po sreči in naš cilj 1100 km oddaljeni Besigheim smo dosegli po 15 urah naporne in nevarne vožnje.

Prvi dan smo obiskali firmo Richard Essig, katera je naš sorazmerno dober kupec in zaposluje tudi precej Hrastničanov. V zadnjih mesecih si je zgradil novo tovarno lepih oblik predvsem pa praktičnosti. Ta investicija kaže na povečanje proizvodnje in s tem večje potrebe po steklu. Zaključili smo lep posel in že dopoldne nadaljevali pot do 400 km oddaljenega Höhr Grenzhausna, centra naših kupcev vseh vrst

kozarcev. Firme Rastal Werk, Emil Sahm, Schwaderlapp in Amberth so znane v celotni ZRN po svoji kvaliteti kozarcev za potrebe pivovarn. Posel je tekkel dobro, zaključki so bili obojestransko zadovoljivi in s tem tudi odpravljen plasman naših kozarcev iz ročne proizvodnje. Tudi strojne kozarce smo dobro plasirali, vendar je potrebno sprejeti oblike kozarcev, ki so na tem trgu že udomačene. Po zaključku poslov pri teh kupcih smo nadaljevali pot k firmi Gläser Schmitz v Aachnu. Lastnik firme je nedavno umrl, nasledili pa so jo ostali iz njegovega ožjega sorodstva. Posli bodo tekli naprej mogoče celo bolje kot s starim gospodarjem, ki je bil bolehen in osebno manj zainteresiran za lastno firmo. Firma G. Schmitz je kupec naših kozarcev vseh vrst. Od tu smo nadaljevali pot v Dortmund — center najboljše proizvodnje nemškega domačega piva. Naš kupec, firma Rudolf Scheumann, je dobavitelj teh svetovno znanih dortmundskih pivovarn, proizvajalk piva z visokimi alkoholnimi stopnjami. Kozarci iz naših pod-

Tovarna Bauling v Ebrachu

mornic so našli prav to svojo novo domovino in so nenadomestljivi. Torej podmorničarji, dela dovolj in tudi naša EX-570 je tukaj ustoličena.

Z obiskom te firme je bil zaključen prvi del poti, ki je bila namenjena obisku potrošnikom naših kozarcev. Plan dela nas je peljal naprej v Essen in od tam v srce nemške proizvodnje vseh vrsti luči Neheim-Hüsten. To mesto z ca. 58.000 prebavalci ima 253 registriranih proizvajalcev luči, ki zaposlujejo od 3 do 1600 delavcev v eni tovarni. V tej veliki izbiri kupcev smo si mi že pred leti izbrali le tri kupce, ki si na tržišču ne nagajajo, ter so sposobni kupovati velike količine razsvetljavnega stekla. Vsi gradi-

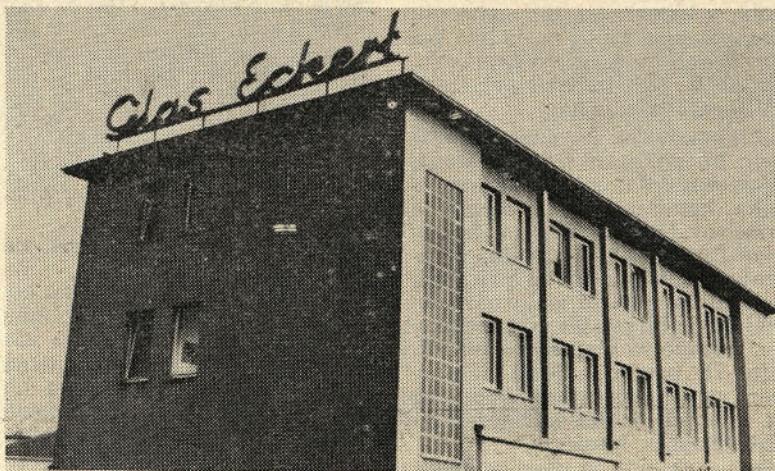
Tak je bil prvi dan našega potovanja

jo, vsi povečujejo svojo proizvodnjo, prav tako pridno pa pritiskajo na nas z roki za izdelavo ogrodič, za prezentiranje novih idej v razsvetljavi, kakor tudi na velike in kvalitetne dobave stekla. Zadnje je sigurno zadovoljivo, dočim sta prvi dve zahtevi pri nas manj dobro rešeni in ostanejo tudi v bodoče prva naloga naših pristojnih služb in oganov za to rešitev. Torej tudi v Neheim-Hüsten dela in novosti dovolj, na nas pa je, kako bomo to laskavo možnost izkoristili.

Nadaljnja pot prek manj industrijskih področij ZRN nas je pripeljala do našega prvega kupca razsvetljavnega stekla, firme Gustav Rose. Tudi tu je že pred časom umrl lastnik te firme in kmalu za njim njegova žena. Podjetje je bilo podedovano po osmih

lidnemu kupcu. Ko smo si ogledovali montažni oddelek te firme, mora človek res pomisliti, komu vse te luči — ki vendar niso kozarci, ki se dnevno razbijajo. Kupec gradi novo tovarno na površini 8.500 m², kjer bo proizvodni postopek moderniziran in potrebe po steklu bodo še večje.

Od tu nas je pot vodila preko Münchna, kjer smo obiskali firmo Jugger, ki postaja interesanten kupec avtomatskih kozarcev. Tu so nas zatekli tudi prazniki 29. novembra, katerim se žal nismo mogli posvetiti, ker nas je vozni red priganjal naprej. Prav na praznik Dneva republike smo delali pri firmi Petra Werk in še isti dan skoraj preleteli pot preko Salzburga na Dunaj. Na tej progi smo verjetno postavili tudi hitrostni rekord poti, saj je bil po-

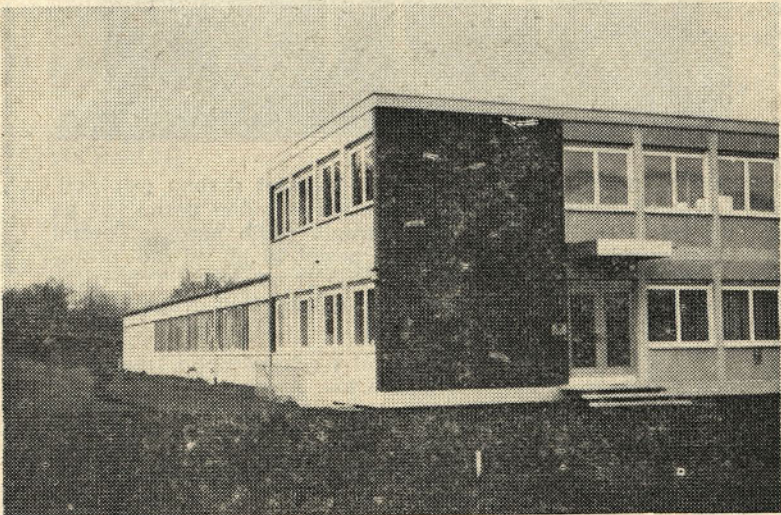
Firma Glas Eckert v Essnu

dolgoletnih in dobrih uslužbencih odnosno delavcih te firme. Kljub bojazni, da je poslovanje v taki družbi težko, so uspeli. Zgradili so novo tovarno, modernizirali proizvodnjo v dekorirnici in ostali so solidna firma, ki postreže širok krog malih kupcev v Nemčiji, s tem pa so ostali tudi v bodoče naš dober kupec.

Firma Rudolf Zimmermann je gotovo poznana vsaj po imenu vsakemu zaposlenemu v Steklarji. Njeni artikli so v proizvodnji od 1. januarja do 31. decembra v letu. Toda žal — premalo za tega kupca. Lajke bodo morale glasneje lajati, da bodo ugnale apetit tega kupca po našem steklu. Za letošnje leto smo predvideli tudi pomoč ostalih proizvodnih skupin za tega kupca in upamo, da bomo uspeli boljše ustreči temu so-

preček prepotovanega daleč nad 100 km na uro. Morali smo, če smo hoteli dan 30. november porabiti za obisk dveh važnih firm in za pot od Dunaja v Hrastnik. Tudi tu smo uspeli, le da je bila pot do doma zopet težka in nevarna, saj nas je na vsakem kilometru presenečala poledica in megla.

Ta kratek potopis naj služi kot pojasnilo k slikovni prilogi, istočasno pa naj bo tudi dopolnilo k potnemu poročilu pred organi upravljanja, verjetno pa bo zanimal tudi ostale člane kolektiva. Potovanje je bilo iz vseh vidikov gledano uspešno zaključeno in nam daje garancijo za dobro zaposlitev in še za doseg lepših uspehov na polju izvoza kot doslej.

Nova tovarna firme G. Rose v Hombergu

OB 25-LETNICI — OB 25-LETNICI — OB 25-LETNICI — OB 25-LETNICI — OB 25-LETNICI — OB 25-LETNICI — OB 25-LETNICI — OB

SPOMINI, KI NE BODO POZABLJENI

Na kratko bom opisal doživljanje iz najtežjih časov svojega življenja, od katerega je preteklo 25 let.

Bilo je decembra leta 1944. Kamniško-zasavski odred, kakor vse ostale enote NOB, katere so se nahajale na Moravškem, so bile koncentrirane po sili pritiska nemških enot gorskih lovcev SS divizije iz smeri Litija—Vače Sava—Stance Laze—Vaške Kandrže—Spodnja Slivna. Vse naše enote so se nahajale na področju Stance Laze, pravzaprav so bile obkrožene od nemških enot. Spominjam se težkih trenutkov, ko je šlo za biti ali ne biti. Položaj je bil toliko bolj kritičen, ker se je na tamkajšnjem terenu skoncentriralo vse od terencev, gospodarskih enot do kulturno-prosvetnih delavcev. Lahko trdim, da je bilo neoboroženih preko 600 partizanov. Zaradi stalnih borb in hajk je že primanjkovalo municije tudi operativnim enotam. Spominjam se tov. Rancinger Luke, ki je imel protiavijski mitraljez, vendar brez municije. Bilo je še več Hrastničanov v tem kotlu — Knez Adolf, Kumlanc Heda, Istenič Vladka. Po težavnem položaju se je uspela celotna partizanska vojska prebiti šele pozno ponoči in to v smer Peče—Vrh, Čemšeniška planina. Del enot je dobil nalogo, da se prebije čez veliko cesto na Kozjansko.

Naš II. bataljon kamniško-zasavskega odreda je bil v glavnem ves čas meseca januarja na sektorju Čemšeniške planine. Moja četa, v kateri sem bil pomočnik četnega komisarja, pa je bila pri Sv. Primožu nad vasjo Čemšenik. Tu se je tudi nahajal del štaba IV. operativne cone.

Na predvečer 29. januarja 1945 sem bil poklican v štab odreda, kjer sem dobil nalogo od pomočnika komisarja IV. operativne cone tov. Matevža Haceta, da moram takoj naslednjega dne s patrolo 4 mož na javko pri Savi, kjer bom prevzel zaupen material, ki je bil poslan z Dolenjskega. Patrolo so sestavljali borci I. čete II. bataljona KZO, v glavnem sami stari partizani, le eden iz Trbovelj je bil novinec, vendar zaupljiv borec.

Drugega dne, 29. januarja smo se zelo zgodaj zjutraj podali na pot. Sneg je prenehal padati, morali smo gaziti več kot 40 cm novozapadlega snega, zato je bila pot zelo težavna. Naša smer je bila Čemšenik, Izlake, pri gostilni Mosar proti Kolovratu naprej na Mlinše—Vaške Kandrže preko spodnje in zgornje Slivne do cilja. Zavedali smo se važnosti naše naloge, zavedali smo se pa tudi nevarnosti. V tistem času je bilo povsod polno belogardističnih patrol, pa tudi nemških ni manjkalo. Brez posebnosti smo prišli pred Vaške Kandrže. Toda doživeli smo najhujše — izdajstvo, kar je bil težak udarec za partizansko vojsko.

Nemoteno smo prišli do lepe hiše ob glavni cesti Vaške Kandrže—Vače. Domači gospodar je ravno čistil nanovo zapadli sneg s strehe. Na moje vprašanje, ali je kaj nevarnega in če je bila kakšna sovražna patrola v bližini,

ni, je mirno odgovoril: »Fantje, kar naprej, nikjer ni sovražnika!« Doživeli pa smo povsem nasprotno njegovi izjavi, kajti v njegovi hiši so bili belogardisti, streljali od nje pri kozolcu pa je bila belogardistična zaseda. Le z majhnim namigom bi nas lahko domačin opozoril na nevarnost, toda raje je postal izdajalec.

Brez skrbi smo se podali naprej, toda ne daleč. Že po nekaj korakih je bilo slišati vzklik: »Stoj — halt!« in okrog nas, lahko rečem v oddaljenosti dveh metrov, so nas obkroževali belčki. Še danes ne vem, kako in na kakšen način smo se vsi kot eden odločili in pričeli bežati preko čistine, ker druge pomoči ni bilo. Le desno od nas smo imeli gozd, levo sneg do pasu, naprej sneg do pasu, v razdalji 100 metrov je bil kolovoz in naprej majhen potok. Z vsemi silami smo bežali preko čistine, eden se je podal proti gozdu, drugi levo, jaz in tov. Požun iz Trbovelj pa kar naravnost. Naš cilj je bil, da čim prej pridemo na kolovoz, kjer se je dalo bolj bežati. Belčki — presenečeni nad našo odločnostjo v prvem hipu niso niti streljali. Šele, ko smo bili oddaljeni okrog 100 metrov, so pričeli streljati z vsem orožjem. Sam sem bil že na kolovozu, ko je vžgalo, da je sneg frčal na vse strani. Zgubil sem torbico, nahrbtnik, vendar sam sem še rinil naprej. Vendar samo še nekaj korakov in začutil sem udarec krogle od zadaj — zavedel sem se, da sem ranjen in že sem padel na obraz. Sneg me je malo posvežil, tako da sem prišel k sebi. Vse naokrog je bilo krvavo, v čevljih sem imel polno krvi. Čutil sem bolečine v trebuhu. Zavedel sem se, ranjen sem v trebuh. Pred mano je padel tov. Požun, ki je tudi dobil kroglo od zadaj in mu je ostala v pljučih, kar je bilo usodno zanj. Drugo jutro je izdihnil.

Imel sem še toliko moči, da sem prišel preko potoka — na srečo vode ni bilo več kot do kolena — in potem se mi je stemnilo in obležal sem. Na srečo nas ni zasledovala belogardistična patrola. Že po kratkem času sta me prišla iskat ostala dva člana patrola, ki sta srečno ušla vsem krogam. Spravila ste me v prvo hišo, kjer so me obvezali, nato pa naprej do samotne kočarije nad Pečami. Sama sta odšla nazaj v odred po pomoč in nasvet, da me prenese drugam. Čutil sem grozne bolečine, celo noč sem prebil v strahu, ali bosta borca prišla srečno nazaj v odred, ali bo pomoč pravočasna. Že ob ranem svitu sem zaslišal korake pred hišo, nisem vedel, ali so beli ali so naši. Na srečo so bil naši — s patrolo je prišel tudi tov. Sablja — bataljonski bolničar. (Prej je bil bolničar v trboveljski bolnici, sedaj je v papirnici Radeče). Pregledal me je in obvezal. Dobil sem močno gumijasto povezo. Strel je šel 2 prsta nad popkom ven, prestreljeni sem imel dve črevi. V težkih mukah so me na saneh prepeljali v našo enoto, katera se je nahajala v Brišah. Spotoma so se nam pridružili še drugi ranjenci, od katerih eden ni bil pokreten, to je

Camer Janez, s katerim sva bila skupaj v četi, drugi tov. Pikelj Jože, oba iz Trbovelj.

Bil sem v izredno kritičnem stanju. Načelnik političnega oddelka odreda tov. Ante Fiamengo ni pustil, da bi mi dali sredstva za olajšanje (za vedno). Zahteval je, da so mene in tov. Camra Janeza zvečer prenesli z nosili v vas Okrog nad Brišami. Nosili so nas Grki. To noč sem poskusil vse bolečine, ki jih more človek prenesti. Res človek prenese več kot žival. Prinesli so nas v hišo Arha, kjer sva tudi nekaj dni ostala. Za oskrbo nama je bila dodeljena bolničarka. Že po dveh dneh poležavanja v hiši je bilo neko jutro čuti močno lajanje psosv pred vasjo. Joj! Nemci, je v krik pritekla mlajša hčerka. Ne vem natančno, kako se je dogajalo, vem le, da sem hlače nosil v rokah in sem se po zadnji plati spulil do poda in s težavo splezal na pod in se zakopal v seno. Le iznajdljivosti gospodarja in gospodinje se imava zahvaliti, da sva še živa.

Né vem, kako bi opisal nesebično skrb majhne kmečke žene zame, to je Arhove mame. Več dni nisem smel jesti, le s tekoči-

no so mi namakali usta. Še ponoči je prišla, če ne ona pa hčere in vpraševale: Rigo, ali kaj rabiš? in mi namakale od bolečin izsušene ustnice. Kdor je poizkusil, kaj je žeja, potem ve, koliko muk mora človek ob takem stanju prestati. Ne, to še ni bilo dovolj, četrtega dne so iz doline belogardisti zagledali v gozdu večjo partizansko enoto in pričeli streljati nanjo. Ob tej priliki so z vžigalnimi krogolami zažgali pod, na katerem sva s Camerjem ležala. Popolnoma brez moči in izčrpan sem moral ponovno bežati iz gorečega poda. Partizani so v kratkem času pogasili ogenj. Za naju pa ni bilo več varno na tem mestu. Oče Arh naju je z vozom zapeljal na Podlipovico pri Izlakah, kjer sva se ponovno zamaskirala na kozolcu. Tu sva ostala toliko časa, da sem si jaz za silo opomogel. Potem pa sem v gostilni Musar vzel konja in napotila sva se v odred, ki je bil takrat na Čemšeniku. Mene so dali naprej v bolnico na Vrhne, od tam pa v drugo bolnico pod Kalom, kjer sem se pozdravil.

R. V. — Rigo

Koncert »trboveljskega okteta« v Hrastniku

V poletju 1967. se je pri Delavskem prosvetnem društvu Svoboda II v Trbovljah ustanovil oktet ki ga sestavljajo pevci, ki so že prej sodelovali na področju pevske kulture, tem prastarem načinu zbliževanja in družabnega življenja. Oktet je bil ustanovljen z veliko željo, da bi ta zvrst pevskega predvajanja v naših zasavskih krajih nikdar več ne

zamrla. Svoj celovečerni koncert je oktet skrbno pripravil. Poudarek koncertu dajejo predvsem narodne pesmi, so pa vključene tudi prijetne pesmi drugih naših narodov, pesmi tujih narodov in črnske duhovne pesmi, ki jih vsi radi poslušamo. Prvi koncert je imel oktet dne 21. 12. 1968 v Trbovljah, pozneje pa bo z istim programom obiskal tudi druge kraje v Sloveniji.

V Hrastniku bo oktet nastopil s celovečernim koncertom pod vodstvom profesorice glasbe tov. Alenke Čibej v soboto dne 15. 2. 1969 v kinodvorani »Svobode II«.

Vsi, ki ljubite lepo pesem, pridite v soboto na koncert, da boste prisluhnili domači pesmi in spodbudili pevce k nadaljnjemu delu.

Razgovor o organizaciji

(Nekaj mišljenj o organizaciji kot gibanju in dinamiki podjetja)

Če se želimo pogovarjati in uporabljati izraz organizacija, je prav, da najprej vemo, kaj nam izraz pomeni. Težko je z eno besedo označiti vse tisto, kar naj bi organizacija v celoti zajela, zato moramo najprej pogledati nekaj faktorjev, ki ta izraz oblikujejo.

Bistvo organizacije je v tem, da določa takšne odnose, zveze in odvisnosti, da vsi elementi, ki so pritegnjeni v cikel, maksimalno prispevajo k dosegu končnega cilja.

Organizirati pa pomeni določati pravila, s katerimi zagotovimo največjo storilnost ob mnogih kombinacijah ob uporabi orodja, surovin in materiala z upoštevanjem zmogljivosti oseb.

Ni dovolj, da ima podjetje:

1. najboljše kadre,
2. najboljše surovine,
3. najboljša orodja in obrate.

Če želimo vse komponente spraviti v pravilno delovanje, pa to pomeni organizirati.

Nekateri prav radi zamenjujejo organizacijo s tehničnim napredkom.

Vloga tehnike je v tem, da privede do viška odnos postopka samega po sebi. Organizacija pa sledi tehniki tako, da uresniči postopek z orodjem, ki je na razpolago in ga uskladi z delovnimi pogoji ter oboje poveže z rokom. Iz navedenega sledi, da nas zanimajo tehnične izpopolnitve le, če so racionalne in se dajo prilagoditi splošnim organizacijskim načelom.

Racionalizacija pomeni prilagoditev orodja potrebam organizacije. Torej racionalizacija je potemtakem organizacijska tehnika. Ko smo se tako seznanili s splošnimi načeli, pa si poglejmo:

PREDNOSTI ORGANIZACIJE

1. Osebe in varčevanje pri njem.

Osebe mora biti razporejeno tako, da je njegova storilnost največja. Važna je pri tem prava določitev delovnega mesta.

Primer: Težko bi delal človek, ki ima debele prste urarska dela ali da je dinamičen človek zaposlen pri monotonem delu.

Prizadevati si moramo, da z najmanjšo uporabo osebja dosežemo največjo storilnost.

Koristna storilnost pa sledi:

1. iz vrednosti posameznika,
2. iz delovnih pogojev,
3. iz organizacije dela.

VARČEVANJE PRI MATERIALIH

Preskrbeti surovine, ki imajo najboljše skupne pogoje. Da imajo dobro skupno uporabo z minimalnim odpadkom (možnost prodaje odpadkov), da so vedno na razpolago.

VARČEVANJE PRI ORODJU

Orodje ima izredno važno funkcijo v bremenu združenih sredstev:

1. obresti,
2. vzdrževanje,
3. amortizacija.

Tu je važno:

1. predpisana teh. območja (preciznost),
2. trajnost (uporabnostni koeficient).

VARČEVANJE S PROSTOROM

Kaže se v stroških:

— kurjava, razsvetljava, nadziranje, upravljanje osebja itd.

VARČEVANJE S ČASOM

Zmanjšati je treba izgube časa, ki povzročajo:

1. povečanje plač (nadure, izredna dela),
2. neracionalno koriščenje strojev,
3. pretrgano koriščenje strojev (zastoji zaradi slabega vzdrževanja, veliko menjav itd.),
4. zmanjšanje hitrosti v kroženju materialnih mark,
5. izguba v obrestih,
6. izguba v investiranem kapitalu,
7. zmanjšanje naključnih primerov (izredni izpadi).

RAZUMEVANJE CELOTE

To je potrebno za vodjo podjetja, ki mora imeti pred očmi

glavne obrise, zapaziti motnje in njihove vzroke.

PREDVIDEVANJA

Nič ne smemo prepustiti golemu naključju. Za vsak pripetljaj moramo imeti pripravljene ukrepe ali vsaj sredstvo za ublažitev posledic.

VSAKEMU SVOJE DELO

Vsak naj dela tisto, za kar je začeljen. Če bi hotel pisati slabe zglede, bi bila ta rubrika precej dolga. Samo nekaj splošnih primerov slabih zgledov:

- Šef sektorja vpisuje tabele ali piše pisma (s prosto roko).
- Višji kvalificirani delavec dela manj kvalificirano delo.
- Pomočnik dela nekvalificirano delo.
- Vodja izmene preriva vozičke itd.

Torej organizirati se pravi izločiti vse, kar je škodljivo ali nekoristno, delno prirejeno in kar je potrebno, a je preveč poenostavljeno pri vezavi ključnih elementov:

- časa
- materiala
- delovne sile.

Večkrat se sliši in primerja: v Ameriki je pa tako. Kar je tam že v praksi, je za nas še včasih teorija. Mi imamo tudi druge specifičnosti, vendar to nas ne opravičuje, da bi zametavali osnovne teze organizacije in njih pomen. Sam menim, da smo do tega še konservativni, premalo vidimo koristi, ki bi jih lahko imeli s tem. Če pa že uvidimo, pa se težko odločimo za prehod iz ustaljenih navad.

Iz opisanega bi sledil tale predlog:

Vsakdo naj varčuje s časom.

Vodje naj kombinirajo z delovno silo.

Vodje naj uporabljajo pravilni material, da bo poenostavljal v okviru dogovora (organizacije).

Vsakdo naj prispeva k tem izboljšavam, da doprinese svoje izkušnje dela, ki ga opravlja. Ko bi v to vključili še delež zavesti, zanimanja, veselja do dela, dobre volje duha, solidarnosti in sodelovanja, bi bil to recept za večjo proizvodnost, ki pomeni za podjetje uspeh in vsi bomo imeli korist.

Ing. Tramte Franc

Ponovno se dela za povečano dobo

Naši samoupravni organi so v mesecu septembru prejšnjega leta razpravljali o vložitvi zahtevka za povečano delovno dobo, in sicer za tista delovna mesta v našem podjetju, kjer se delo opravlja pod takimi pogoji, ki jih določa zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokoininskem zavarovanju, Ur. list SFRJ 17/68.

Pod kakimi pogoji lahko organi, ki so določeni po zakonu, vložijo zahtevek za povečanje delovne dobe:

Preden predloži podjetje oziroma združenje, organ sindikalna organizacija ali zavod zahtevo v obravnavo, mora poskrbeti za njeno strokovno obdelavo z ustrezno dokumentacijo, oceno in mnenje ustreznih strokovnih zavodov oziroma organizacij. Tako oceno in mnenje mora dobiti:

Za delovna mesta, za katera se zahteva povečana delovna doba, zato ker je delo na njih posebno težko in za zdravje škodljivo — od zavoda oziroma organizacije, ki se ukvarja s problemi varstva ali od drugega ustreznega zavoda.

Za delovna mesta, za katera se zahteva povečana delovna doba, zato ker je trajanje poklicne dejavnosti omejeno z dopolnitvijo določene starosti — od zavoda oziroma organizacije, ki se ukvarja s problemi fiziologije dela.

V zvezi s tem mora tisti, ki vloga zahtevke, predložiti naslednje:

1. kateri splošni in posebni ukrepi so bili po veljavnih predpisih uporabljeni za varstvo pri delu na delovnih mestih, ki jih obsega predlog zahtevka.

2. kateri drugi ukrepi so bili storjeni, da bi bili odpravljani oziroma omiljeni škodljivi vplivi dela na predloženih delovnih mestih.

Katera so tista delovna mesta, za katera se bo v okviru steklarke industrije predlagalo za povečano delovno dobo.

1. Delavec pri avtomatski proizvodnji.

2. Delavec pri ročni pripravi zmesi in vlaganju zmesi v peč.

3. Delavec kristalo-brusilec.

4. Delavec stekloslikarec.

5. Delavec pri poliranju in matiranju stekla s fluorovodično in žvepleno kislino.

Predlog za ta in druga delovna mesta je bil sprejet na osnovi

predloga samoupravnih organov v posameznih steklarnah. V zvezi s tem je že bil prvi sestanek 25. 12. 1968 v Straži, kjer je bila konstituirana 11-članska komisija, njen predsednik pa je direktor steklarne Rogaška Slatina ing. Vojo Đinovski.

Na tem sestanku je bilo tudi dogovorjeno o časovnem zbiru dokumentacije, ki mora sedaj obsegati več in bolj konkretno kot pa je bil to primer pri vložitvi prvega predloga za steklarje.

Alojz Janežič

Sklepi letne konference sindikalne podružnice notranjega obrata

— Potrebno bo resneje pričeti z delom svetov EE. Izboljšati zasledovanje podatkov o materialnih stroških. Razmišljati o delitvi po SEE.

— Potrebno je zahtevati od službe varnosti v podjetju in od odgovornih ljudi, da se zagotovi večja varnost članov kolektiva. Predvsem zaradi tega, ker imamo iz dneva v dan več delovnih invalidov.

— Od vodilnih ljudi v EE notranji obrat, zmesarni, kontroli in splošni službi zahtevajo večjo odgovornost pri njihovem delu. Dosledno izvajati vse naloge.

— Večjo pozornost posvetiti našim invalidom. Z zdravnikom se dogovoriti, katera dela so najbolj primerna za posamezni primer. Omogočiti delovnim invalidom pravilno zaposlitev.

— Skliče se naj sestanek posameznih grup proizvodnje in nor-

mirca. Skupno pregledati, v kolikor je kaj nepravilnosti zaradi norm.

Konstituiranje sindikalnega odbora

Na prvi seji sindikalnega odbora notranjega obrata se je iz izvoljenih kandidatov postavil tale odbor: Za predsednika Zaletel Viljem, za tajnika Kalšek Franc, za blagajnika Kajič Franc. Odbor se je zedinil, da bo imel enkrat mesečno seje. Po potrebi tudi večkrat.

Predlagal je tudi število delegatov, kateri bodo zastopali odbor na letni skupščini. TOS.

Nekaj misli o delu gasilcev

Letos mineva sto let, odkar so na Slovenskem pričele delovati prve prostovoljne gasilske čete. Če malo pogledamo v zgodovino gasilstva takoj vidimo, s kako velikimi težavami so se morali spoprijeti naši predhodniki. Poleg material. težav so naleteli še na nerazumevanje kapitalistov v tedanjem družbenem redu, ki niso ali pa so čutili prav malo potrebe za delovanje tovrstnih organizacij.

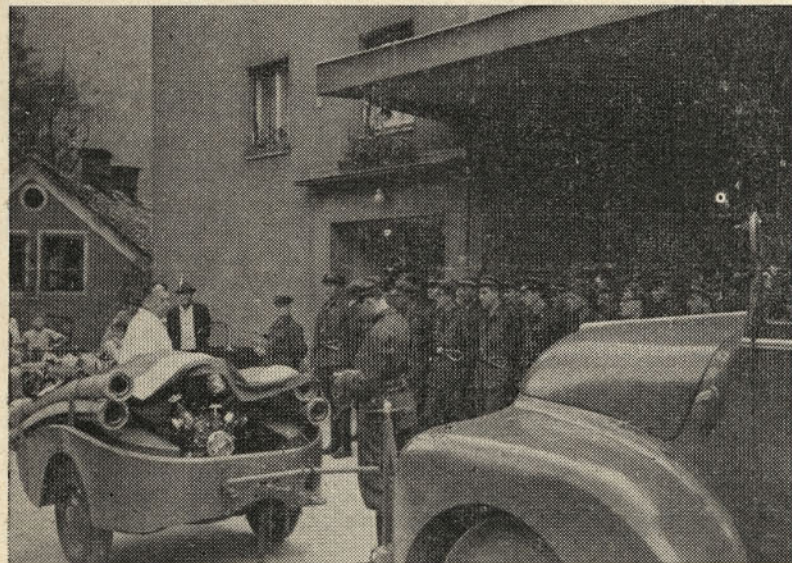
1867. leta so pričeli Slovenci s pomočjo nabiralnih akcij zbirati denar za nakup orodja in opreme ustanovljali pripravljalne odbore in proučevali pravila. Tako je bilo pred prvo svetovno vojno v Sloveniji 400 gasilskih društev, pretežno v rokah zavednih Slovencev. Organizacije so se vse bolj krepile in množile tako, da je gasilska armada pred drugo svetovno vojno štela 31.000 članov. NOB in socialistična revolucija se je končala z veliko zmago naprednih sil, ki so se z vsemi močmi vrgle na obnovo porušene domovine. V tem boju vse do današnjih dni so krepko sodelovali slovenski gasilci. V zadnjih 25 letih so se vedno zavedali svojih dolžnosti in po svojih močeh krepili obrambo pred požari in elemen-

mo delo z mladimi in novimi člani. K formiranju pomaga dober instruktor, neobhodne pa so izkušnje starejših članov.

Društvo šteje trenutno 52 članov. Od tega je treba odšteti 16 rezervistov, katerih število pa se bo v kratkem še povečalo. Cilj društva, katerega smo si zadali na minulem občnem zboru, je jasen — pomladiti naše vrste. Pomladiti, kajti pred nas se postavljajo vse težje in zahtevnejše naloge. Organizacija, na čigar praporu je izpisano najlepše geslo, humanost, ima pomembno mesto ne le pri elementarnih nesrečah, temveč tudi v vseljudski obrambi v morebitni vojni. To dejstvo so nam potrdile izkušnje minulih dni.

Zatorej bom zastavili vse sile, da kljub problemom, ki tudi nas tarejo, dobro usposobimo našo industrijsko gasilsko enoto.

V pogledu požarno varnostne zaščite v podjetju bo potrebno storiti še več, kot je bilo storjenega doslej. K temu nas sili predvsem struktura našega skladišča. Res je, da so povsod obešeni ročni gasilni aparati in res je tudi, da so uporabni le za določeno število zaposlenih, pretežna večina pa nima pojma o njihovem delovanju. Da se bo zadeva izboljšala, bomo

tarnimi nesrečami. Danes imamo v Sloveniji 1.300 društev s preko 70.000 člani, ki nadaljujejo veliko in humano delo, začeto pred 100 leti.

Da, leta starosti bežijo z neustavljivim tempom. Stara se naše društvo hkrati z njegovimi člani, ustanovnimi in zdajšnjimi. 40 let bo minilo letos od njegovega rojstva, let uspehov in neuspehov, a vsi z jasnim ciljem, pomagati človeku, boriti se in premagovati požare, elementarne nesreče. Bitke z požari niso lahke. Zato mora biti gasilec človek na mestu: hraber, telesno pripravljen in strokovno podkovan, krasiti ga mora čut ljubezni do naroda in domovine. Zakaj mora biti hraber, vemo vsi. Tudi moderna protipožarna in zaščitna sredstva niso vedno kos razplamtelemu požaru. Tedaj ostane le pogum in iznajdljivost. Telesno in strokovno pripravljenost pa si člani pridobijo s sistematičnim delom, ki gre v našem društvu po točno načrtani poti. Predvsem poudarja-

v bližnji prihodnosti priredili predavanja o načinu ravnanja z aparati. S temi aparati se bo predvsem moralo seznaniti osebje, zaposleno v skladiščih gotove robe, ker je tu nevarnost požara največja. S takojšnjim ukrepanjem se lahko prepreči milijonske škode.

Kot sem že v začetku omenil, mineva letos 100-letnica gasilstva na Slovenskem. V počastitev tega visokega jubileja bo RG zveza organizirala gasilski izlet pionirjev v Laškem, zbor gasilk v Ptuj — osrednjo prireditev za člane pa 16. in 17. avgusta v Metliki.

Na koncu pa apeliram na vse mladince, ki bi bili voljni sodelovati v gasilstvu, naj se zglasijo pri tovarišu Roškar Francu starejšemu, kjer bodo prejeli nadaljnja navodila.

S temi vrsticami bi želel, da bi dobili vsaj delno podobo o preteklosti in delovanju ter krepitvi ugleda, ki ga naša organizacija uživa med ljudmi.

Pepi

KAJ, KJE IN KOLIKO SE ŠOLA KADROV ZA POTREBE NAŠE PROIZVODNJE?

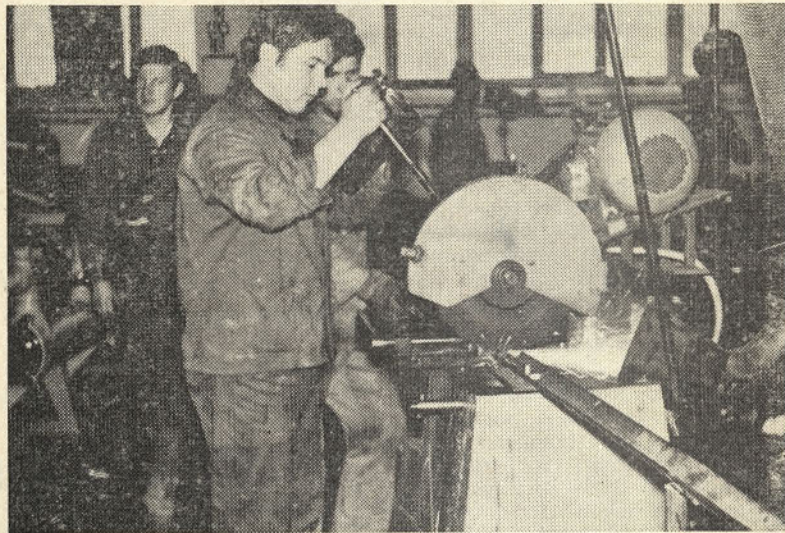
Pričujoči članek nima namena obravnavati pomen in načrtnost vzgoje kadrov za potrebe administracije, priprave proizvodnje in same proizvodnje, ampak želimo seznaniti člane kolektiva s trenutnim obsegom šolanja kadrov pri našem podjetju. Podjetje je pogodbeno vezano in nudi štipendije in druge oblike pomoči pri šolanju:

I. REDNE ŠTIPENDIJE

1. Na fakulteti za kemijo — 3

- 1 oseba za rezkarja
- 1 oseba za elektrikarja
3. letnik
- 2 osebi za kovinarja
- 1 oseba za instrumentarja

Morda izgleda skupno število oseb, ki se šolajo za potrebe podjetja, visoko, vendar ni tako; že trenutne potrebe kažejo, da nam manjka določenih poklicev, za katere je precejšnje povpraševanje tudi v drugih podjetjih. Nova organizacija in tehnologija pa bosta zahtevali še več osebja z

osebam.

2. Na srednji ekonomski šoli — 4 osebam.
3. Na srednji tehnični šoli strojna — 3 osebam.
4. Na srednji tehnični šoli kemija — 1 osebi.
5. Na srednji tehnični šoli gradbena — 1 osebi.

II. IZREDNE ŠTIPENDIJE

1. Na višji tehnični šoli — 3 osebam.
2. Na tehnični srednji šoli — 9 osebam.
3. Na višji šoli za organizacijo dela — 5 osebam.
4. Na višji šoli za varnostne ing. — 1 osebi.

III. VAJENCI

1. letnik
- 6 oseb za kovinsko stroko
- 3 osebe za elektro stroko
- 1 oseba za zidarsko stroko
2. letnik
- 4 osebe za ključavničarje
- 5 oseb za strugarje
- 3 osebe za cizelerje

ustrezajočo šolsko izobrazbo.

Vsako izobraževanje in šolanje je vezano tudi na stroške podjetja. Za stroške šolanja prej naštetih oblik daje podjetje:

za študij kot štipendije na visokih šolah 33.220,00 din

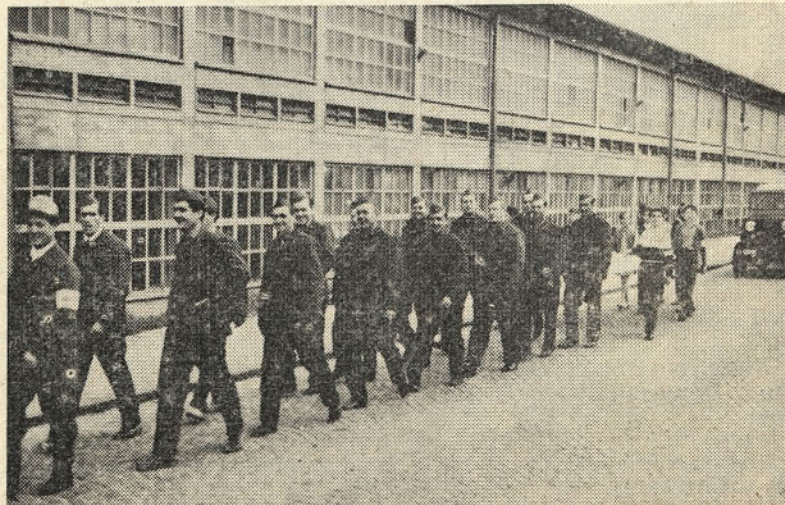
za izredni študij 35.720,00

za učence na vajen-
I. letnik — šolnina in nagrade 37.470,00
za učence II. letnika 40.560,00
in za učence III. letnika 8.370 00

To so izdatki za redne in izredne oblike šolanja. Organi upravljanja pa poleg tega omogočajo obiskovanje krajših strokovnih in družbeno-ekonomskih oblik izobraževanja.

Torej niti ne šolamo tako malo število ljudi, niti ne dajemo majhnih finančnih sredstev. Iz tega lahko sklepamo oziroma pričakujemo izpopolnitev dosedanjih vrzeli v proizvodnem procesu.

A. J.

Letna skupščina sindikata notrajnega obrata

Ze uvodoma je bila izrečena kritika nad maloštevilno udeležbo članov sindikata na letni skupščini. Od vseh vabljenih se je skupščine udeležilo le nekaj več kot polovica delegatov. Kljub temu je bila skupščina sklepčna in je nadaljevala svoje delo.

Tovariš Mlakar Anton, predsednik pododbora je v kratkem prikazal vso problematiko, s katero se je odbor med svojo mandatno dobo srečaval. Dela ni manjkalo, eno leto je bilo problematično zaradi proizvodnje, bilo je treba mnogo razgovorov in razprav. Pri tem se je pokazalo največkrat vprašanje odgovornosti posameznih ljudi ali služb za proizvodnjo. V tem letu so bile tudi plače pod planom. Prejšnje leto je bilo še malo pestro, saj se je pripravljala nov pravilnik o nagrajevanju. Pri njegovi realizaciji problem, ki ga je sindikalni sindikata. Dokončno se je našla solucija za njegov sprejem. Tretji problem, ki ga je sindikalna pododbor postavil, je bil 42-urni tednik. V zvezi s tem pa je nastalo tudi novo vprašanje, kako urediti norme, izkoristiti čas v proizvodnji in zmanjšati odpadek. Opaža se, da člani radi prihajajo na sestanke, če gre za zahteve realizacije lastnih problemov, v nasprotnem primeru pa se je ugotovilo, da udeležbe ni. Razprava je bila bolj živahna in je dopolnila poročilo.

Tovariš direktor je dejal, da je realizacija nalog glavna skrb sindikata pri nadaljnjem delu. Pred nami je novo plansko leto in nova odgovornost. Plan je količinsko nižji, medtem ko je vrednost mnogo večja. Predvsem je za 500 milijonov S-din več stroškov. Za nas je bilo leto 1967 najbolj kritično. Leto 1966 smo dosegli povprečne plače 74.000 S-din, 1967 69.000 S-din in 1968 91.000 S-din (ali 31 % več). Sprejeli smo sklep o 42-urnem tedniku. To zahteva od nas, predvsem od vodilnih ljudi nove metode dela.

Poleg tega nas čakajo izredne naloge pri skrbi za naše delovne invalide. Potrebno bo preprečiti razna obolenja (odpraviti prepihe, prašenje itd.).

Sindikata bo moral razpravljati tudi o minimalnem osebnem dohodku 50.000 S-din. To zahteva od vseh nas izredno organizirano delo. Dosedaj nismo imeli problemov za plasma naših izdelkov, to pa nas ne sme uspavati, bolj se moramo posvetiti kvaliteti ker nam le to zagotavlja, da obdržimo tržišče.

Problem norm: več delegatov, med njimi tovariš Zaletel Viljem, Stoklasa Ivan, Bočko Franc, Jovan Ivan, Čičič Risto so razpravljali o problemu norm. V razpravi so bila mišljenja deljena. Eni so govorili, da so norme nepravilno postavljene, brez sodelovanja prizadetih proizvajalcev, drugi zopet, da so norme v redu, vendar ni prav, da so se nekatere norme dale iz ene grupe v drugo nižjo grupo. Predvsem se je postavljalo vprašanje, kako zaustaviti takšno divjanje v proizvodnji. Mišljenja so bili da je bolje napraviti manj komadov in imeti več dobrih. Postavilo se je vprašanje, ali so se norme in izkoriščanje časa dela v vseh oddelkih

postavile tako na ostrino kot v notranjem obratu. Imamo občutek, da to velja samo za delavce notranjega obrata. Želja je, da se norme še enkrat pregledajo in vsklade, v kolikor niso pravilno ocenjene. V bodoče naj se prej pogovorijo z normirci in proizvajalci. Izgleda pa, da niso razumljive nekatere nejasnosti članom kolektiva. Norme so se regulirale na podlagi sprememb, ker se z novim letom tudi plača napaka stekla.

Razprava je pokazala, da so se norme uredile tudi v novem obratu.

PROMLEMI IN RAZPRAVE

V razpravi so sodelovali: Halzer Robert, Zaletel Viljem, Javoršek Mihael, Leskovšek Jože, Savič Momir. Predvsem je bilo nakazanih dosti problemov, katerih v bodoče ne bo težko opraviti!

Predvsem bo potrebno več sodelovanja med pripravo proizvodnje in proizvodnjo, modele bo potrebno prilagoditi debelinam sten izdelkov in tempu dela. Potrebno pa je imeti enake kriterije za vse vrste izdelkov. Ne smemo se zadovoljiti s sedanjo disciplino; v vseh oddelkih je treba čas dela bolj izkoristiti. Več sredstev je treba vložiti v preventivno zdravljenje članov kolektiva.

Bolj racionalno trošiti sindikalni denar. Ne organizirati izletov zaradi trošenja denarja. Člani kolektiva morajo imeti nekaj od takega izleta.

Zanimalo Vas bo

Prišli v podjetje:

Dragoje Nikola, steklar; Božjak Egon, kurjač v strojarni; Čičič Milena, uslužbenka; Golež Anton, skladiščni delavec; Hozjan Ivan, pobiralec črepinj; Rot Darinka, pomivalka posode v menzi; Peklar Marija, odnašalka; Zajec Blanka, odnašalka; Prelog Gabrijel, nosač stekla; Tovornik Zvonko, pobiralec črepinj; Teršek Cvetko, pobiralec črepinj; Kavšek Slavko, odnašalec stekla.

Odšli iz podjetja:

Povše Nuša, uslužbenka; Sikovek Silvester, ključavničar; Ločičnik Jelena, pom. delavka v brusilnici; Sladič Matija, nabiralec; Vajdič Stanislav, nabiralec; Anderlič Alojz, krogličar; Zimšek Karli, odnašalec; Milost Boris, odnašalec; Gernadnik Lidija, stekloslikarka.

Upokojeni:

Vogrinc Terezija, uslužbenka; Sekula Matilda, kontrolor stekla; Barič Marija čistilka.

Invalidsko upokojen:

Bokalič Alojz, krogličar.

Odšel v JLA:

Pavlič Ivan, cizeler.

Samovoljno zapustila delo:

Jevšenar Marija, čistilka modelov.

Poročili so se:

Makše Ana, odnašalka in Frankovič Jože, stekl. pomoč.; Pavlič Viktorija-BREGAR.

Prirastek v družini:

Džurica Rajko, hčerko; Tovorinik Milan, sina.

Kadrovska služba naj bi organizirala še več seminarjev za člane kolektiva. Ljudje niso dovolj seznanjeni s problemi podjetja. Izrečena je bila kritika, ker ni navzoč nobeden od izvršnega odbora TOS na letni skupščini sindikata notranjega obrata.

Problematika, o kateri se razpravlja na organih upravljanja ali drugih forumih, se mora obravnavati s širšim krogom članov kolektiva. Šele potem naj bi se sprejeli dokončni zaključki, kateri bi bili potem resnično sprejeti od večine članov kolektiva in bi predstavljali najbolj demokratično obliko dela.

Kolektiv, kakor je notranji obrat, mora v prihodnosti posvetiti več pozornosti pri kadrovskih pripravah za nova vodstva pododbora. Potrebno bo s članstvom obravnavati kandidatne liste, tako da ne bi potem prišlo do nepotrebnih kritik. Ze med letom bo potrebno na podlagi raznih seminarjev pripravljati kader, ki

bi potem prevzel vodstva sindikalnega dela. To naj bi bila tudi ena od nalog bodočega odbora.

Med letom je bilo postavljenih pred sindikalno organizacijo več vprašanj. Člani kolektiva so večkrat zelo pozno dobili odgovore, kar je povzročalo hudo kri v kolektivu. Ta problem, v kolikor se ne rešuje hitro, povzroča včasih neupravičeno kritiko, ker večkrat postavlja vprašanje nezaupanja in mnenja, da se mišljenja proizvajalcev ne upošteva dovolj.

Konferenca se ni strinjala z listo delegatov za skupščino sindikata podjetja. Sprejela je zaključek, da se lista potem sprejme na letni konferenci TOS. Novo izvoljeni odbor sindikata pa izbore delegate za letno skupščino TOS.

Izvolje nje bil 15-članski odbor in nadzorni odbor. Kljub minimalni udeležbi je konferenca dosegla svoj namen. Razprave so bile zelo plodne, zaključki pa zelo konkretni.

Rigo

ROKOMETAŠICE TRENIRAJO VSO ZIMO

Članice Ženskega rokometnega kluba »Steklar« trenirajo pod vodstvom trenerja Dornika vso zimo. Nekaj časa so si krepile mišice pri kegljanju na kegljišču KK »Bratstva« za Savo, sedaj pa se 1-krat tedensko zberejo v telovadnici osnovne šole na Rudniku.

Treninje so dobro obiskani, toda vodstvo kluba temu v spomladanskem delu ne pričakuje še pomembnejših uspehov, ker so prenehale z igranjem nekatere starejše igralke in bo prva ekipa v republiški ligi v spomladanskem delu prvenstva nastopala dokaj pomlajena. Najmlajše pa bodo še nadalje tekmovali v ljubljanski conski ligi in si tako pridobivale izkušnje za nastopanje v republiški ligi.

Vodstvo, ki se trenutno bori s problemom financiranja, je sklenilo, da bo tudi letos spomladi organiziralo šolsko prvenstvo za mladinke in iz teh vrst ponovno pritegnilo v klub nekaj najboljših in najperspektivnejših. Prva ekipa se letos zaradi izredno težkega finančnega stanja v klubu ni udeležila zimskega republiškega prvenstva. Ta udeležba bo verjetno precej škodovala kvaliteti, kar potrjujejo lanskeletni dobri uspehi ekipe po udeležbi na zimskem prvenstvu.

Kljub številnim problemom upajo člani vodstva kakor tudi igralke na najboljše, to je da ostane prva ekipa še naprej v republiški ligi.

Strgaršek Janko

KLUB MLADIH PROIZVAJALCEV STEKLARNE HRASTNIK

Nagradni natečaj

Klub mladih proizvajalcev Steklarne Hrastnik razpisuje nagradni natečaj za idejne osnutke raznih steklenih izdelkov pod naslednjimi pogoji:

1. Idejni osnutek (enega ali več) lahko pošlje na naslov našega lista vsak član kolektiva.
2. Idejni osnutek pošljite pod šifro.
3. Vse prejete idejne osnutke bo pregledala in ocenila posebna strokovna komisija, katero bo določil iz vrst domačih strokovnjakov upravni odbor Kluba mladih proizvajalcev.
4. Komisija bo nato prve tri osnutke tudi nagradila, in to: Prva nagrada: 150 din
Druga nagrada: 100 din
Tretja nagrada: 50 din.

Idejne osnutke pošljite na naslov lista »Steklar« v zaprtih ovojnica od 15. 3. 1969. Na ovoj zapišite: »Idejni osnutek KMP«.

Klub mladih proizvajalcev si ob razpisu pridržuje pravico odkupa katerega koli osnutka.

Žalujoča žena Vera in sinovi
Tone, Alojz in Milan ter
ostalo sorodstvo